

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY POWIATU PRZYSUSKIEGO

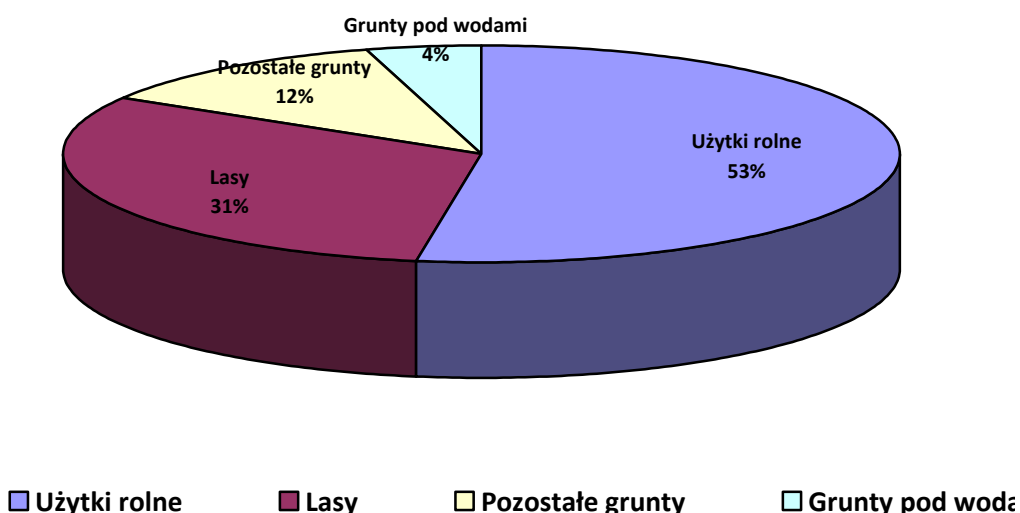
Przysucha 2011

Ze względu na posiadane warunki naturalne i stan uprzemysłowienia regionu, Powiat Przysuski ma charakter rolniczy. Decydują o tym w głównej mierze stan uprzemysłowienia, oraz posiadane warunki naturalne, zależne od poszczególnych części powiatu. Strukturę użytkowania gruntów w Powiecie Przysuskim prezentuje tablica oraz wykres poniżej. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, które zajmują łącznie 42 133 hektary (52,6%). Ponad 1/3 powierzchni powiatu zajmują lasy – 24 800 ha. Pozostałe grunty (w tym grunty zabudowane i zurbanizowane oraz nieużytki), stanowiące 12,1% powierzchni, zajmują 9 718 ha, zaś pozostały obszar zajmują grunty pod wodami.

Powierzchnia powiatu według kierunków wykorzystania

Rodzaje gruntów	Powierzchnia ewidencyjna (ha)	Udział w ogólnej powierzchni (%)
Powierzchnia ogólna	80100	100
Użytki rolne	42133	52,6
Lasy	24800	31,0
Pozostałe grunty	9718	12,1
Grunty pod wodami	3449	4,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2009*

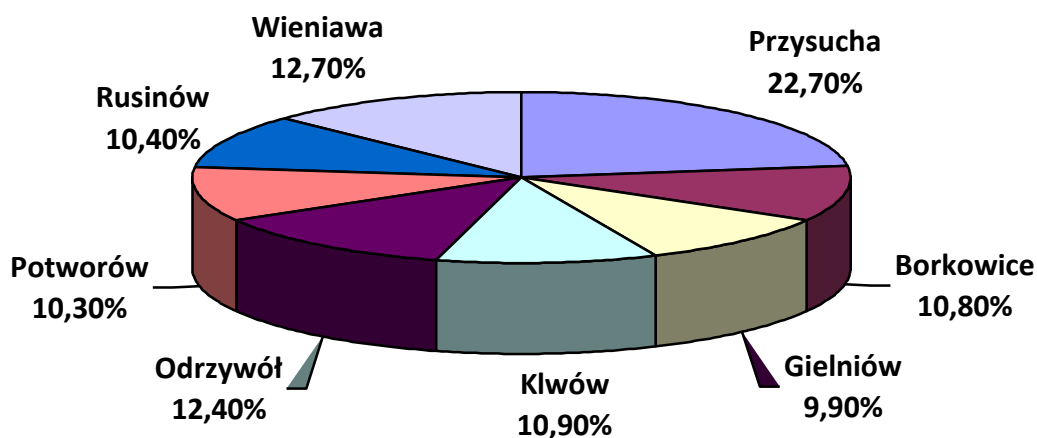

Powierzchnia powiatu według gmin

Wyszczególnienie	Powierzchnia ewidencyjna (km ²)	Udział w ogólnej powierzchni (%)
Powierzchnia ogólna	801	100,0
Przysucha	182	22,7
Borkowice	86	10,7
Gielniów	79	9,9
Klwów	87	10,9
Odrzywół	99	12,4
Potworów	82	10,3
Rusinów	83	10,4
Wieniawa	103	12,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2009*

Powierzchnia powiatu według gmin

1.2. Ludność i sytuacja demograficzna

Wśród powiatów Mazowsza powiat przysuski znajduje się w grupie 9 powiatów (na 38) liczących od 33 do 50 tys. mieszkańców, tj. powiatów najmniejszych. Wskaźnik gęstości zaludnienia poszczególnych gmin oscyluje w wielkościach od 40 (Klwów) do 70 (Przasnysz) osób/km² i jest charakterystyczny dla znacznej części gmin Mazowsza (ponad 40%).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku na obszarze Powiatu Przysuskiego zamieszkiwały łącznie 43 064 osoby. Sytuację demograficzną Powiatu Przysuskiego przedstawia poniższa tabela.

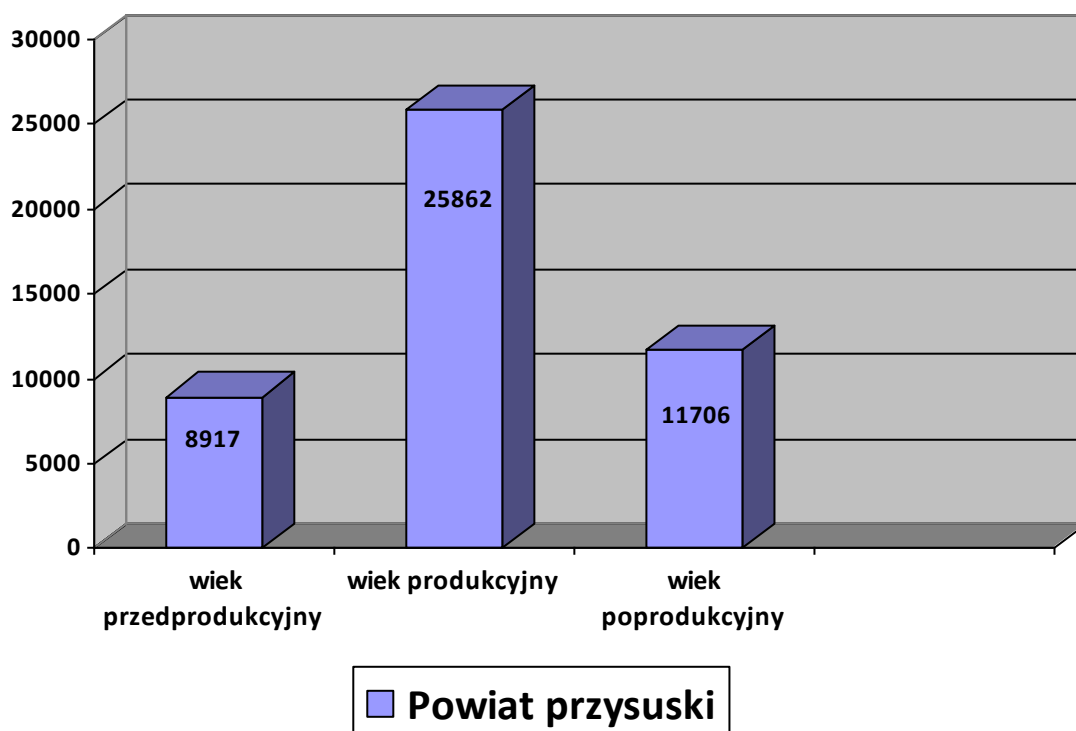
Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Powiat Przysuski	43064	21296	21768
Przasnysz	12290	5980	6310
Borkowice	4592	2275	2317
Gielniów	4697	2293	2404
Klwów	3446	1696	1750
Odrzywół	3986	2031	1955
Potworów	4220	2124	2096
Rusinów	4379	2191	2188
Wieniawa	5454	2706	2748

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2009*

Struktura bezrobotnych według grup wiekowych – produkcyjnych i nieprodukcyjnych
w 2009 roku

Wyszczególnienie	Ludność					
	w wieku					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Powiat Przysuski	8917	4387	25862	11706	8285	5675
Przysucha	2460	1202	7711	3627	2119	1481
Borkowice	948	466	2682	1187	962	664
Gielniów	895	453	2779	1244	1023	707
Klwów	711	356	1970	886	765	508
Odrzywół	834	401	2318	9318	834	571
Potworów	981	494	2508	1117	731	485
Rusinów	978	472	2578	1164	823	552
Wieniawa	1110	543	3316	1498	1028	707

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2009*

Liczba ludności w wieku produkcyjnym w Powiecie Przysuskim utrzymuje się wprawdzie od kilku lat na niekorzystnym poziomie około 60% (stan na dzień 31 grudnia 2006 to 58,1%). Równocześnie relacja w pozostałych grupach wiekowych zmienia się niekorzystnie. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat nastąpił spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. BEZROBOCIE W POWIECIE PRZYSUSKIM W LATACH 2006-2010

2.1. Stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych

Stopa bezrobocia, liczona jako wskaźnik procentowy liczby bezrobotnych do osób czynnych zawodowo (według szacunku GUS), na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Przysusze, województwa mazowieckiego i kraju w latach 2006-2010, wynosiła:

Rok	Stopa bezrobocia					
	Polska	+wzrost -spadek*	Mazowsze	+wzrost -spadek*	Powiat	+wzrost -spadek*
2006	14,9%	-2,7%	11,9%	-1,9%	26,1%	-1,5%
2007	11,4%	-3,5%	9,2%	-2,7%	24,6%	-1,5%
2008	9,5%	-1,9%	7,3%	-1,9%	22,0%	-2,6%
2009	11,9%	+2,4%	9,0%	+1,7%	23,8%	+1,8%
2010	12,3%	+0,4%	9,4%	+0,4%	24,8%	+1,0%

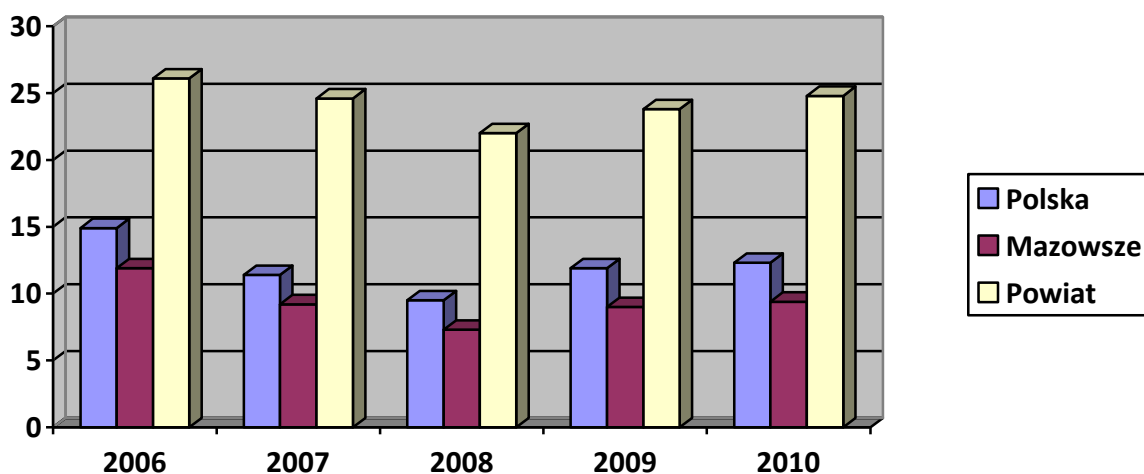
*w stosunku do roku poprzedniego

W grudniu 2010 roku stopa bezrobocia dla powiatu przysuskiego wynosiła 24,8% (dla woj. mazowieckiego wynosiła 9,4 natomiast dla kraju 12,3).

Od 2006 do 2008 roku stopa bezrobocia zarówno na terenie powiatu jak i na terenie Mazowsza i kraju spadała, natomiast w ciągu ostatnich dwóch lat występuje tendencja wzrostowa.

Największy spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu przysuskiego odnotowano w 2008 roku o 2,6%, a największy wzrost w 2009 roku o 1,8%.

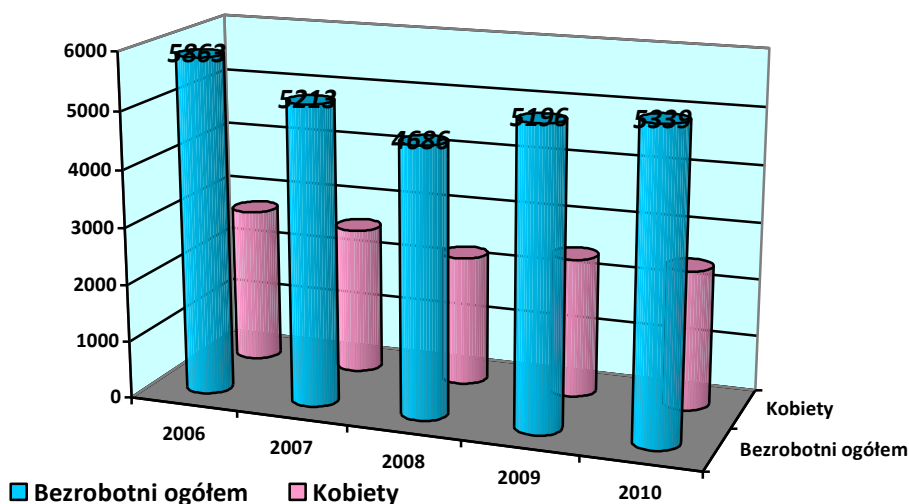
Kształtowanie się stopy bezrobocia na terenie kraju, woj. mazowieckiego i powiatu przysuskiego w ciągu 2010 r.

W końcu grudnia 2010 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze zarejestrowanych było 5.339 osób, w tym 2.436 kobiet (45,6%). W stosunku do liczby osób bezrobotnych na Mazowszu, bezrobotni w powiecie przysuskim stanowili 2,24%. Liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Przysucha w okresie od 2006 do 2010 roku przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba bezrobotnych	
	Ogółem	Kobiety
2006	5863	2733
2007	5213	2578
2008	4686	2266
2009	5196	2439
2010	5339	2436

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

Na przestrzeni 5 ostatnich lat liczba osób bezrobotnych zmalała o 524 osoby, a liczba bezrobotnych kobiet o 297. Największy spadek liczby bezrobotnych wystąpił w 2008 roku bezrobocie spadło wówczas poniżej 5.000 osób i wynosiło na terenie powiatu 4.686 zarejestrowanych bezrobotnych

2.2. Napływ i odpływ bezrobotnych

W ciągu 2010 roku zarejestrowało się 5.004 osoby (w tym 2.320 kobiet – 46,3% ogółu), a wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych 4.861 osoby (w tym 2.323 kobiet – 47,7% ogółu).

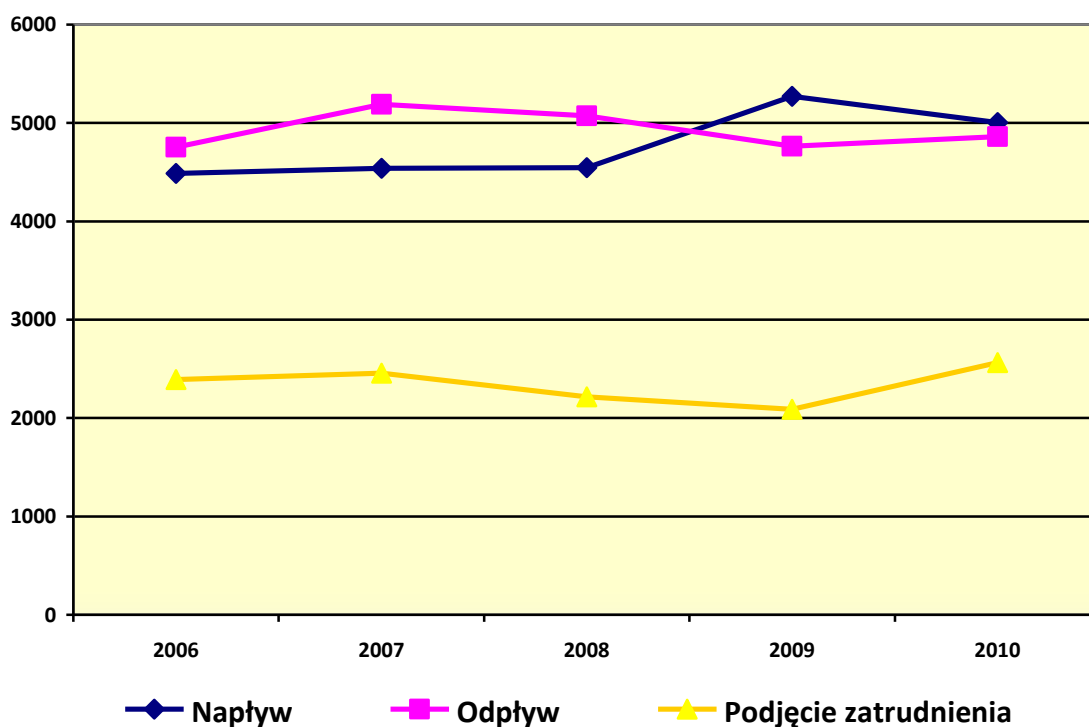
Najczęstszym powodem wyrejestrowania z ewidencji było:

- podjęcie pracy 2.565 osób tj. 52,7% wszystkich wyrejestrowanych,
- niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy 1.096 osób tj. 22,5% wszystkich wyrejestrowanych.

Pozostałe powody wyrejestrowywania się osób bezrobotnych stanowiły niewielki procent i były to m.in.: dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego, podjęcie nauki, ukończenie 60/65 lat, nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego.

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
Napływ: Bezrobotni zarejestrowani	4486	4540	4545	5272	5004
Odływ: Bezrobotni wyrejestrowani	4753	5190	5072	4762	4861
Podjęcie zatrudnienia	2391	2458	2215	2090	2565

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

Znaczący wzrost liczny osób rejestrujących się wystąpił w 2009 roku, wówczas bowiem zarejestrowało się w PUP Przysucha 5.272 osoby bezrobotne o 727 osób więcej niż w roku 2008. Status osoby bezrobotnej utraciło najwięcej w 2007 roku 5.190 i 2008 roku 5.072 osoby, w 2009 liczba wyrejestrowań spadła do 4.762 osób, ale już w 2010 roku wzrosła do 4861 osób.

Liczba osób podejmujących zatrudnienie znacząco spadła w 2009 roku 2090 osób, ale już w 2010 roku wzrosła o 475 osób i wynosiła 2.565 osób.

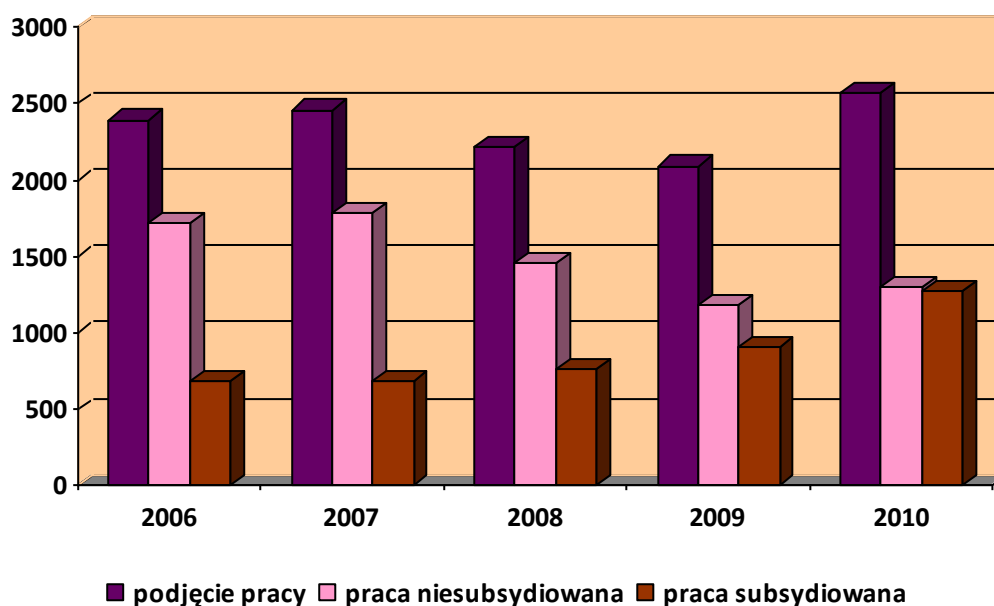
2.3. Wyłączeni z ewidencji bezrobotnych

Na przestrzeni 5 ostatnich lat bezrobotni pozostający w rejestrach PUP Przysucha tracili status osoby bezrobotnej głównie na skutek podjęcia zatrudnienia i wyrejestrowania w związku z nieterminowym zgłoszeniem się w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Wyłączenie z ewidencji osób bezrobotnych następowało również na skutek rozpoczęcia stażu, szkolenia, przygotowania zawodowego, dobrowolnej rezygnacji, podjęcia nauki czy nabycia praw emerytalno rentowych.

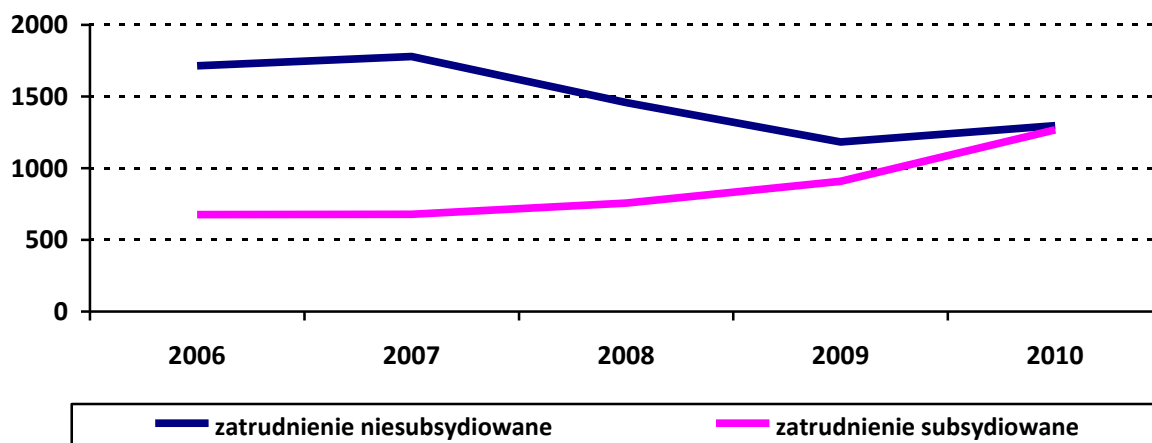
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		2006	2007	2008	2009	2010	
		ogółem	4753	5190	5072	4762	4861
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	2391	2458	2215	2090	2565	
	z tego	niesubsydiowanej	1715	1780	1458	1182	1297
		subsydiowanej	676	678	757	908	1268
	z tego	<i>prac interwencyjnych</i>	513	408	289	311	312
		<i>robót publicznych</i>	109	156	358	420	726
		<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	36	83	89	129	151
		<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	18	31	21	48	79
		rozpoczęcia stażu	287	271	405	829	650
	rozpoczęcia szkolenia	112	298	208	102	83	
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego	339	370	553	108	0	
	niepotwierdzenia gotowości	1005	1364	1384	1248	1096	
	z innych przyczyn np.: <i>dobrowolna rezygnacja ze statusu, podjęcie nauki, ukończenie 60/65 lat, nabycie praw do emerytury, renty lub świadczenia przedemerytalnego</i>	619	429	309	385	467	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010

Podjęcie pracy w latach 2006-2010

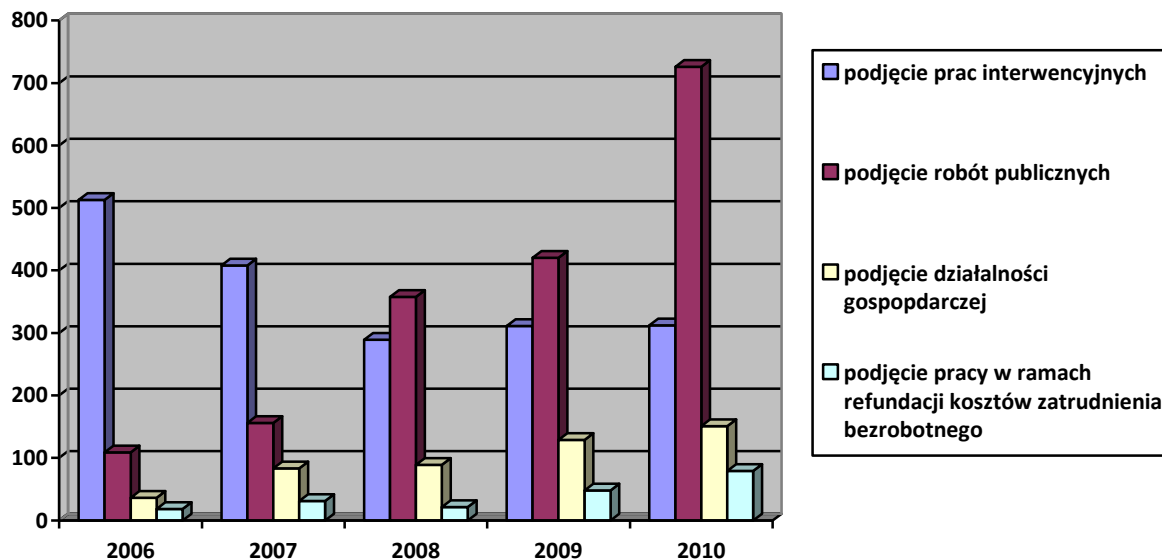
Liczba osób podejmujących pracę w latach 2006-2007 utrzymywała się na podobnym poziomie 2391 osób i 2458 osób. W kolejnych latach obniżyła się do poziomu 2090 osób w 2009 roku, a w 2010 roku liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych na skutek podjęcia pracy osiągnęła największą wartość 2565 osób. Zmieniała się natomiast sytuacja w proporcjach między podejmowaniem zatrudnienia subsydiowanego i niesubsydiowanego. Od 2008 roku widać znaczący spadek liczby osób podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane, a wzrost liczby osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane, tak że w 2010 roku liczba osób podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane jest prawie równa podjęciu pracy subsydiowanej.

Sytuacja taka świadczy o tym, iż pracodawcy rezygnowali z zatrudniania osób bezrobotnych w ramach własnych środków na rzecz zatrudnienia współfinansowanego ze środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy. Liczba osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane

w stosunku do roku 2006 wzrosła niemal dwukrotnie w 2010 roku zatrudnienie subsydiowane podjęło 1268 osób, gdy w 2006 roku takie zatrudnienie podjęło jedynie 676 osób.

Zatrudnienie subsydiowane w latach 2006-2010

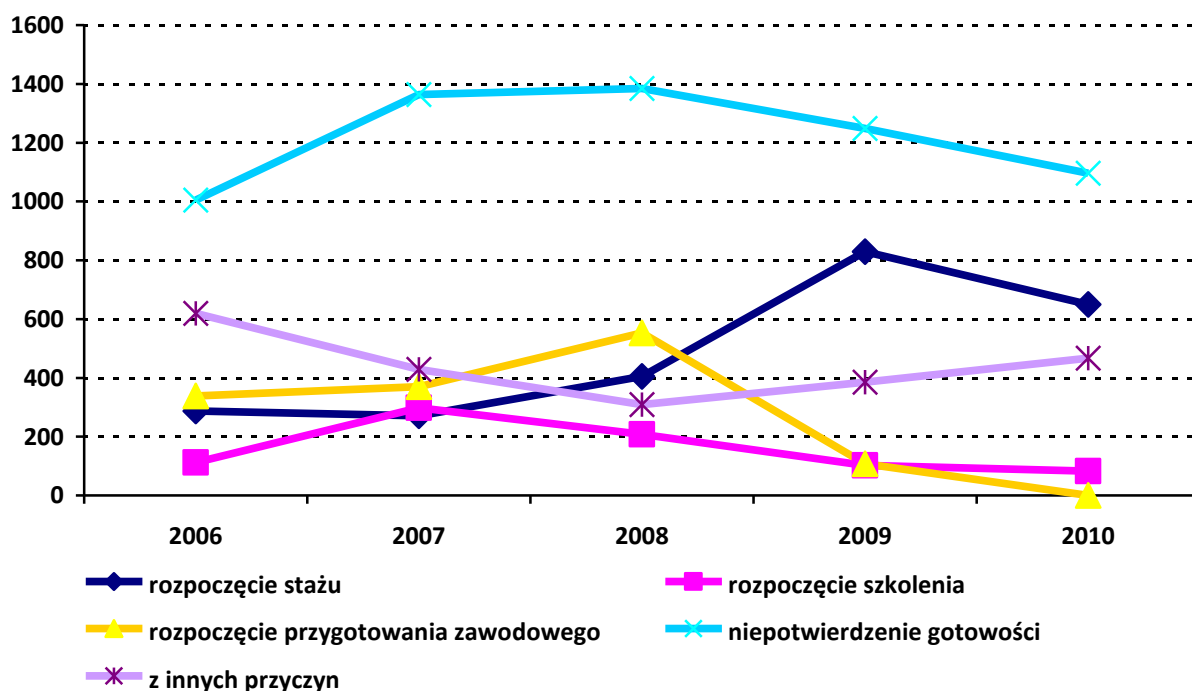

W ostatnich 5 latach widoczny jest wzrost liczby osób podejmujących roboty publiczne. W 2006 roku zatrudnienie takie uzyskało 109 osób, a w 2010 726 osób, nastąpił wzrost liczby osób podejmujących roboty publiczne o 617 osób. Jednocześnie zauważalny jest spadek podejmowanego zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, w 2006 roku zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęło 513 osób, a w 2010 jedynie 312 osób. W stosunku do 2006 roku nastąpił spadek w podejmowaniu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych o 201 osób.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat zauważalny jest wzrost liczby osób podejmujących własną działalność gospodarczą, bezrobotni co raz chętniej podejmują decyzję o samozatrudnieniu. W 2006 roku z rejestru bezrobotnych wyłączono 36 osób na skutek podjęcia działalności gospodarczej współfinansowanej ze środków Funduszu Pracy, natomiast w 2010 roku 151 osób. Nastąpił wzrost liczby osób podejmujących działalność gospodarczą w stosunku do roku 2006 o 115 osób.

Podobnie sytuacja przedstawia się jeśli chodzi o podejmowanie przez bezrobotnych zatrudnienia w ramach refundacji kosztów tworzonego stanowiska pracy. Od 2006 roku pracodawcy z terenu powiatu przysuskiego co raz chętniej zgłaszają się do PUP w Przysusze w celu uzyskania pomocy w zatrudnieniu pracowników. W 2006 roku zatrudnienie w ramach refundacji kosztów tworzonego miejsca pracy podjęło 18 osób, a w 2010 roku już 79 osób. Nastąpił wzrost w stosunku do 2006 roku o 61 osób.

Wyłączenie z ewidencji bezrobotnych z innych przyczyn niż zatrudnienie w latach 2006-2010

Najwięcej osób w latach 2006-2010 poza zatrudnieniem traciło status osoby bezrobotnej na skutek niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. W latach 2007-2009 obserwowany jest wzrost liczby osób podejmujących staż z 271 osób w 2007 roku do 829 osób w 2009 roku. W roku 2010 nastąpił spadek osób podejmujących staż do 650, ale w stosunku do roku 2006 gdzie staż podjęło 287 osób występuje wzrost o 363 osoby. Tendencję wzrostową obserwuje się również wśród wyrejestrowań z innych przyczyn, w grupie tej znajdują się osoby, bezrobotne rezygnujące ze statusu na własną prośbę, podejmujący naukę czy uzyskujące świadczenia emerytalno-rentowe. W 2009 roku znacznemu zmniejszeniu uległa liczba osób podejmujących przygotowanie zawodowe, co jest wynikiem zmiany Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która zakończyła realizację przygotowania zawodowego. W 2010 roku taka forma aktywizacji nie była realizowana przez Urząd, dlatego też brak osób wyrejestrowanych na skutek podjęcia przygotowania zawodowego w 2010 roku. Od 2007 roku obserwuje się znaczny spadek osób podejmujących szkolenia z 298 w 2007 roku do 83 osób w 2010 roku. Podobnie w stosunku do roku 2006 w 2010 roku nastąpił spadek osób podejmujących szkolenie o 29 osób.

2.4. Wybrane kategorie bezrobotnych w latach 2006-2010

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
Bezrobotni ogółem	5863	5213	4686	5196	5339
<i>w tym:</i>					
Kobiety	2733	2578	2266	2439	2436
Mężczyźni	3130	2635	2420	2757	2903
Poprzednio pracujący	3774	3313	2984	3393	3433
Dotychczas nie pracujący	2089	1900	1702	1803	1906
Zamieszkali na wsi	5129	4575	4124	4589	4716
Z prawem do zasiłku	786	774	835	1128	955
Zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	158	116	97	126	113
Osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	192	179	216	216	219
Cudzoziemcy	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

W 2010 roku w stosunku do roku 2006 nastąpił spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych o 524 osoby, kobiet o 297, mężczyzn o 227, poprzednio pracujących o 341, dotychczas nie pracujących o 183, zamieszkałych na wsi o 413 osób, zwolnienie z przyczyn zakładu pracy o 45. Wzrost liczby osób wystąpił wśród osób bezrobotnych będących z prawem do zasiłku o 169, oraz wśród osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki o 27.

Bezrobotne kobiety

Pomimo tego, że na przestrzeni 5 ostatnich lat liczba bezrobotnych kobiet na terenie powiatu przysuskiego spadła o 297 osób, to jednak sytuacja w jakiej pozostają bezrobotne kobiety jest dość trudna. Według danych zawartych w MPiPS 01 z 31.12.2010r 53% bezrobotnych kobiet pozostaje bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy, 20,6% zarejestrowanych kobiet nie ukończyło 25 roku życia, 25,5% bezrobotnych kobiet ukończyło 45 lat. Najwięcej zarejestrowanych kobiet jest w wieku 25-44 lata, które stanowią 53,9% wszystkich bezrobotnych kobiet. 54% zarejestrowanych kobiet nie posiada wykształcenia średniego, 37% nigdy nie pracowało, a 29% posiada krótki staż pracy nie przekraczający 5 lat.

Kobiety w 2010 roku były mniej aktywne niż mężczyźni. Z ewidencji bezrobotnych wyłączono 2.323 kobiety i 2.681 mężczyzn. W ciągu całego 2010 roku odnotowano niższą aktywność kobiet w podejmowaniu szkoleń i uruchamianiu działalności gospodarczej. Szkolenie w 2010 roku podjęło jedynie 10 kobiet, a działalność gospodarczą 39 kobiet. Poddając analizie powyższe dane oraz dane uzyskane od doradców zawodowych PUP Przysucha, należy zwrócić uwagę na trudną sytuację bezrobotnych kobiet z powiatu przysuskiego. Ponad połowa zarejestrowanych kobiet nie ukończyła 45 roku życia, prawie połowa zarejestrowanych kobiet nigdy nie pracowała, albo ma znikomy staż pracy i ponad połowa jest zagrożona długotrwałym bezrobociem, a w konsekwencji wykluczeniem społecznym, wiele z nich nie posiada kwalifikacji zawodowych, a nawet jeśli takowe

posiada to ulegają one dezaktualizacji w wyniku długotrwałego pozostawania bez zatrudnienia. Bezrobotne kobiety z terenu powiatu przysuskiego wykazują się niską aktywnością zawodową i mobilnością, co często warunkowane jest funkcjami społecznymi, jakie kobiety pełnią w życiu społecznym, czyli wychowywanie i opieka nad dziećmi.

Bezrobotni na wsi

Na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmalała o 413 osób. Jednakże udział bezrobotnych z terenów wiejskich w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na terenie powiatu przysuskiego, na koniec grudnia 2010 roku wyniósł 88,3% (4.716 osób) i przekraczał średnią na Mazowszu dwukrotnie(44,1%). Wśród bezrobotnych z terenów wiejskich kobiety stanowiły 45,6% (2.151 osób). Większość osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich nie posiadało wykształcenia średniego 3.121 osób (66,2%) z tego 1.649osób miało wykształcenie zawodowe (35%), a 1.472 osoby miało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (31,2%). Wielu bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich nie posiadało stażu pracy 1.738 osób (36,8%), 933 osoby (19,8%) legitymowały się stażem pracy od 1-5 lat pracy, a 401 osób (8,5%) stażem pracy nie przekraczającym 1 roku. Brak wykształcenia i stażu pracy wpływa na czas pozostawania bez zatrudnienia. 2.369 osób (50,2%) pozostawało długotrwale bezrobotnymi z tego powyżej 24 miesięcy 1.396 osób (29,6%), a 973 osoby od 12 do 24 miesięcy (20,6%). Osoby bezrobotne z terenów wiejskich to głównie ludzie młodzi. Najwięcej zarejestrowanych było osób w wieku 25-34 lata 1.316 osób (27,9%) oraz w wieku 18-24 lata 1.041 osób (22%). Sytuacja taka warunkowana jest rolniczym charakterem powiatu. Bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich, posiadających niewielkie gospodarstwa rolne można często uznać za biernych zawodowo, gdyż w przypadku braku możliwości świadczenia pracy (nawet o niskim wymiarze czasu) w swoim gospodarstwie rolnym pozostają bez zatrudnienia. Osoby takie zazwyczaj utrzymują się z niezarobkowych źródeł dochodu przyznanych innym członkom gospodarstwa domowego – przede wszystkim z transferów społecznych z tytułu ubezpieczenia rolników np. renty i emerytury.

Bardzo istotną kwestią dotyczącą zjawiska bezrobocia jest określenie jego struktury. Poniższe wykresy prezentują strukturę bezrobocia w Powiecie Przysuskim na koniec 2010 roku pod względem:

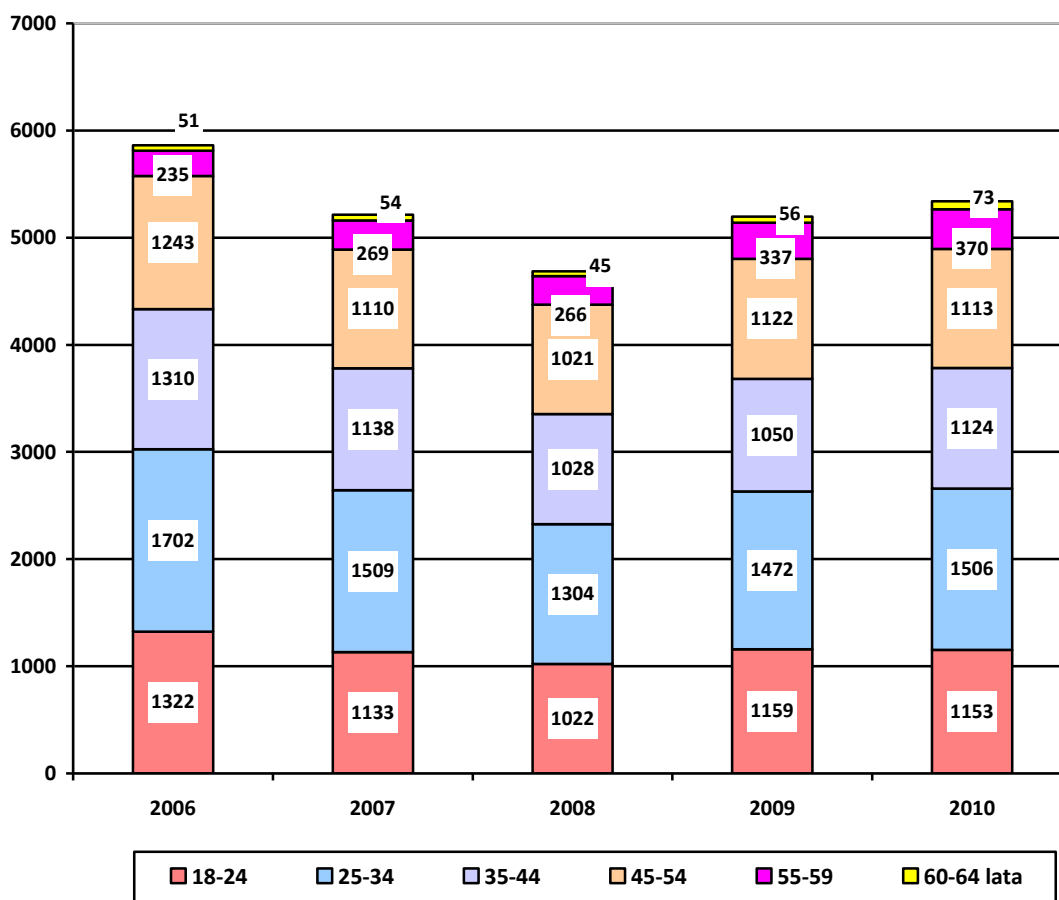
- wieku,
- posiadanego wykształcenia,
- czasu pozostawania bez pracy w miesiącach,
- posiadanego stażu pracy.

2.5. Bezrobotni według wieku

Wiek w latach	2006	2007	2008	2009	2010
18-24	1322	1133	1022	1159	1153
25-34	1702	1509	1304	1472	1506
35-44	1310	1138	1028	1050	1124
45-54	1243	1110	1021	1122	1113
55-59	235	269	266	337	370
60-64 lata	51	54	45	56	73
Ogółem	5863	5213	4686	5196	5339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2006-2010

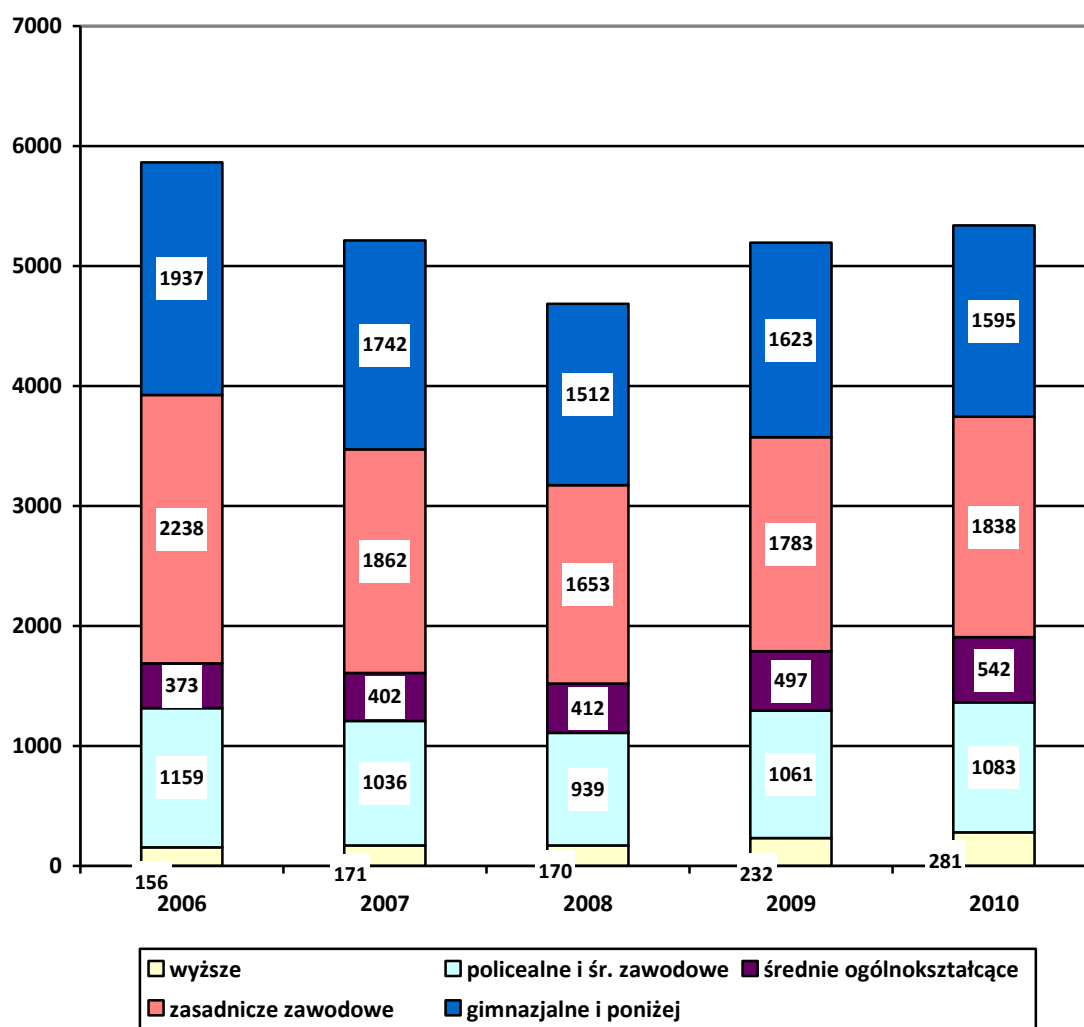

2.6. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Wykształcenie	2006	2007	2008	2009	2010
wyższe	156	171	170	232	281
policealne i śr. zawodowe	1159	1036	939	1061	1083
średnie ogólnokształcące	373	402	412	497	542
zasadnicze zawodowe	2238	1862	1653	1783	1838
gimnazjalne i poniżej	1937	1742	1512	1623	1595
Ogółem	5863	5213	4686	5196	5339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

Struktura bezrobotnych według wykształcenia w latach 2006-2010

2.7. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy w m-cach	2006	2007	2008	2009	2010
do 1	309	346	490	325	478
1-3	654	573	646	781	688
3-6	689	728	656	813	712
6-12	802	708	579	907	845
12-24	954	793	635	849	1093
Pow. 24	954	2065	1680	1521	1523
Ogółem	2455	5213	4686	5196	5339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010

Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2006-2010

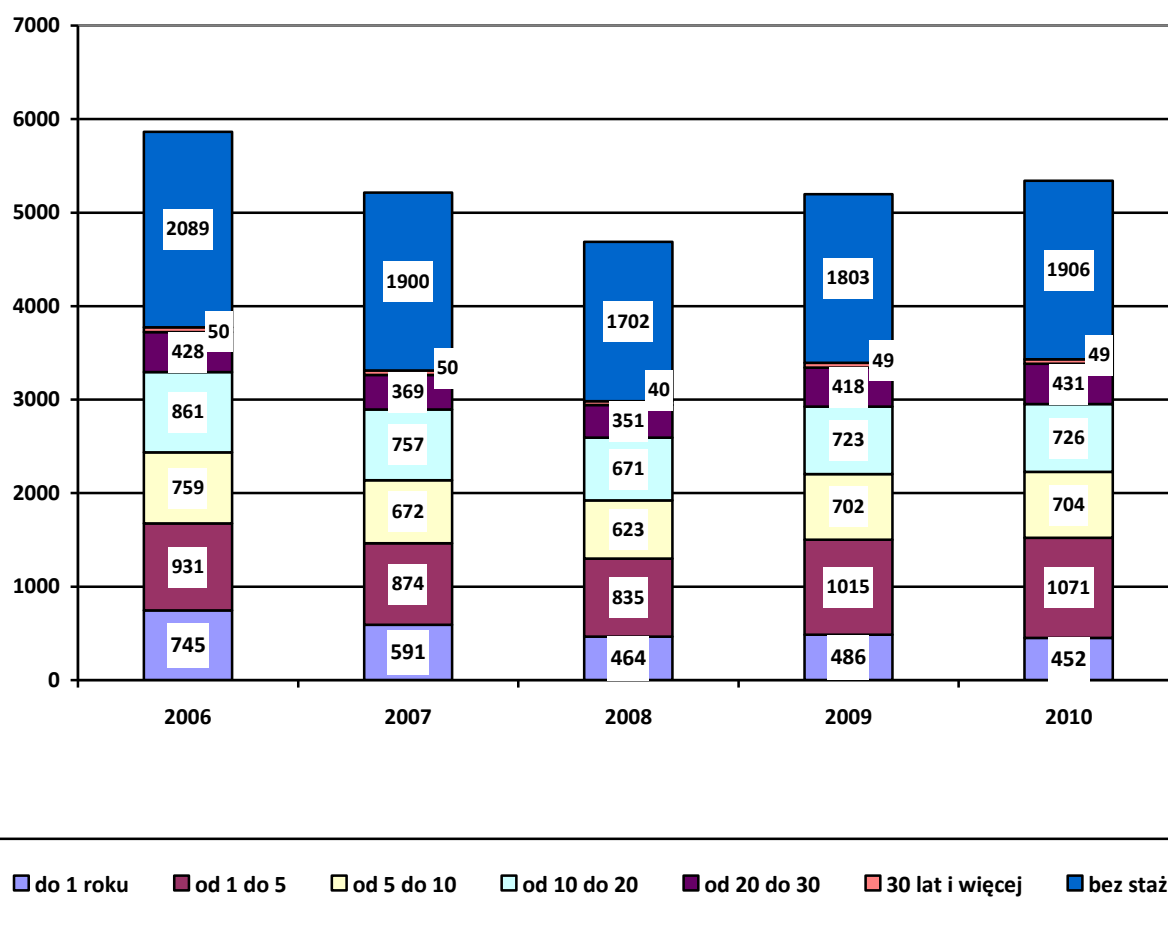

2.8. Bezrobotni według posiadanego stażu pracy

Posiadany staż pracy	2006	2007	2008	2009	2010
do 1 roku	745	591	464	486	452
1-5	931	874	835	1015	1071
5-10	759	672	623	702	704
10-20	861	757	671	723	726
20-30	428	369	351	418	431
30 lat i więcej	50	50	40	49	49
bez stażu	2089	1900	1702	1803	1906
Ogółem	5863	5213	4686	5196	5339

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPiPS 01 2006-2010*

Struktura bezrobotnych według posiadanego stażu pracy w latach 2006-2010

W analizie poświęconej relacji pomiędzy zjawiskiem bezrobocia, a długością czasu pozostawania bez pracy wyraźnie uwidacznia się duży udział grupy osób

pozostających bez pracy powyżej 1 roku. W 2010 roku w grupie zarejestrowanych jako bezrobotni w Powiatowym Urzędzie pracy w Przysusze stanowili oni niemal 49% populacji. Oczywiście należy wziąć poprawkę na niechęć rejestrowania się osób pozostających krótkookresowo bez pracy, co ma oczywiście wpływ na strukturę bezrobocia. Jednak problem długotrwałego bezrobocia powinien być potraktowany bardzo poważnie. Skutkiem tak długiego pozostawania bez pracy jest najczęściej trwałe wykluczenie zawodowe, a w konsekwencji również społeczne.

W strukturze dominują osoby w wieku pomiędzy 25 a 34 rokiem życia, które stanowią przeciętnie około 30% wszystkich bezrobotnych. Warto zwrócić uwagę, iż łącznie wszystkie osoby zarejestrowane młodsze niż 35 stanowią prawie połowę populacji bezrobotnych. To poważny problem ponieważ w zdecydowanej większości są to osoby, które stosunkowo niedawno trafiły na rynek pracy. Istnieje kilka aspektów tego problemu – strukturalny, ponieważ może to świadczyć o niedostosowaniu systemu oświaty do potrzeb rynku pracy oraz o małej otwartości lokalnego rynku pracy na osoby młode, dopiero rozpoczynające karierę zawodową. Istotny jest również aspekt podmiotowy – młodzi ludzie po raz pierwszy poszukujący pracy, a ich sytuacji pozostawanie dłużej bez pracy może mieć brzemienne skutki dla całej ścieżki kariery. Choćby przez brak wyrobienia sobie podstawowych nawyków związanych z pracą.

Ze względu na wykształcenie zdecydowanie dominują osoby o wykształceniu zasadniczym zawodowym, które stanowią około 34%. Drugą w kolejności grupą są osoby o wykształceniu gimnazjalnym i poniżej, które stanowią 29,9% procent populacji. Liczebność tych dwóch grup jest tak wysoka we wszystkich latach w badanym okresie. Niepokojące jest również zjawisko rosnącego bezrobocia wśród osób z wyższym wykształceniem. W 2010 roku w porównaniu do roku 2006 liczba bezrobotnych w tej grupie wzrosła o 80%.

W strukturze bezrobocia pod względem stażu pracy dominującą grupą są osoby bez jakiegokolwiek stażu pracy. Istnieje kilka aspektów tego problemu – strukturalny, ponieważ może to świadczyć o niedostosowaniu systemu oświaty do potrzeb rynku pracy oraz o małej otwartości lokalnego rynku pracy na osoby młode, dopiero rozpoczynające karierę zawodową. Istotny jest również aspekt podmiotowy – młodzi ludzie po raz pierwszy poszukujący pracy, w ich sytuacji pozostawanie dłużej bez pracy może mieć brzemienne skutki dla całej ścieżki kariery.

2.9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2010 roku

Ustawa z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz.415) określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, w stosunku, do których powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego w szczególnej sytuacji na rynku pracy było 5.088 osób 95,3% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, wśród których były osoby:

- bez wykształcenia średniego 64,3%, ogółu bezrobotnych (3.433 osoby),
- długotrwanie bezrobotne 64%, ogółu bezrobotnych (3.421 osób),

- bez doświadczenia zawodowego 38%, ogółu bezrobotnych (2.031 osób),
- bez kwalifikacji zawodowych 34%, ogółu bezrobotnych (1.824 osoby),
- do 25 roku życia 21,6%, ogółu bezrobotnych (1.153 osoby),
- powyżej 50 roku życia, 18,6%, ogółu bezrobotnych (994 osoby),
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka 8,3%, ogółu bezrobotnych (441 osób),
- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia 2%, ogółu bezrobotnych (107 osób),
- niepełnosprawni 1,8%, ogółu bezrobotnych (96 osób),
- które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia 0,3%, ogółu bezrobotnych (15 osób).

Bezrobotni bez wykształcenia średniego

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego zarejestrowanych było 3.433 osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego (64,3% ogółu bezrobotnych). W województwie mazowieckim osoby bez wykształcenia średniego stanowiły (54,7% ogółu bezrobotnych). Powiat przysuski ma jeden z najwyższych wskaźników zarejestrowanych osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego na Mazowszu. Większą część bezrobotnych bez wykształcenia średniego stanowili mężczyźni 2.117 osób (61,7%).

Najwięcej osób bez wykształcenia średniego było w wieku 45-54 lata 916 osób (26,7%), w wieku 35-44 lata 895 osób (26,%) oraz w wieku 25-34 lata 845 osób (24,6%). Pośród bezrobotnych bez wykształcenia średniego najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez stażu pracy 939 osób (27,3%). 671 osób bez wykształcenia średniego (19,5%) posiadało staż pracy od 1 do 5 lat. Wśród tej grupy bezrobotnych dominowały osoby pozostające długotrwale bez zatrudnienia – 1.843 osoby (53,7%) z tego pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy 1.144 osoby (33,3%) i pozostający bez pracy od 12-24 miesięcy 699 osób (20,3%).

Długotrwale bezrobotni

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego długotrwale bezrobotnym dotkniętym było 3.421 osób bezrobotnych (64% ogółu bezrobotnych). Na terenie województwa mazowieckiego długotrwale bezrobotni stanowili 49% ogółu bezrobotnych. Powiat przysuski na terenie województwa mazowieckiego wyróżniał się najwyższym udziałem osób długotrwale bezrobotnych, przekraczał średnią dla województwa o 15%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych kobiety stanowiły 49,8% (1.674 osoby). Pośród tej kategorii dominowały osoby nie posiadające wykształcenia średniego – 2.351 osób (68,7% ogółu długotrwale bezrobotnych), w tym: 1.264 osoby posiadały wykształcenie zasadnicze zawodowe (36,9%), a 1.087 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (31,8%). Wykształcenie wyższe posiadało 132 osoby długotrwale bezrobotne (3,8%).

Długotrwale bezrobotnie w znacznym stopniu dotknęło osoby w wieku: 25-34 lata – 967 osób (28,3% ogółu długotrwale bezrobotnych) oraz 45-54 lata – 806 osób (23,5%). Wpływ na długotrwale bezrobotnie ma staż pracy, związany ze zdobywaniem doświadczenia zawodowego. Wśród tej populacji najwięcej bezrobotnych było bez stażu pracy 1.191 osób (34,8%) oraz ze stażem od 1 do 5 lat 630 osób (18,4%)

Osoby długotrwale bezrobotne cechuje zniechęcenie oraz pasywna postawa wobec poszukiwania pracy. Pozostawanie nieaktywnym zawodowo przez dłuższy

czas powoduje dezaktualizację ich wiedzy i kwalifikacji, a jednocześnie pojawia się lęk przed niesprawdzeniem się w roli pracownika, który ma wpływ na zaniżenie samooceny a co za tym idzie pasywne ustosunkowanie się do pracy i życia zawodowego. Ponadto wpływ na izolację zawodową i społeczną tej grupy mają psychologiczne skutki długotrwałego bezrobocia, a więc wycofanie się, niskie poczucie własnej wartości, brak poczucia bezpieczeństwa, bierność i bezradność.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego zarejestrowanych było 2.031 osób bez doświadczenia zawodowego (38% ogółu bezrobotnych). na terenie województwa mazowieckiego wskaźnik ten wynosił (28,4%). Wśród bezrobotnych tej kategorii kobiety stanowiły 47,2% (958 osób). Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego to przede wszystkim młodzież w wieku 18-24 lata 986 osób (48,5% tej populacji), oraz osoby w wieku 25-34 lata 632 osoby (31%).

Pośród populacji bez doświadczenia zawodowego przeważali bezrobotni bez wykształcenia średniego – 1.017 osób (50%), z tego z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 580 osób (28,6%) i z wykształceniem zawodowym 437 osób (21,5%). Wśród tej kategorii bezrobotnych najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe 153 osoby (7,5%). Ze względu na czas pozostawania bez pracy w tej kategorii najczęściej bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego pozostawało bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy 547 osób (26,9%) oraz od 12 do 24 miesięcy 398 osób (19,6%)

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego zarejestrowane było 1.824 osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych (34% ogółu bezrobotnych). Na Mazowszu wskaźnik ten wyniósł w badanym okresie 29,1%.

Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych kobiety stanowiły 819 osób (44,9%). Pośród tej kategorii najczęściej było osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy 536 osób (29,4%) oraz pozostających bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy 366 osób (20%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadały głównie osoby młode w kategorii wiekowej 18-24 lata 567 osób (31%) i osoby w kategorii wiekowej 45-54 lata 368 osób (20%). Wśród populacji bez kwalifikacji zawodowych liczną grupę stanowili bezrobotni nie posiadający stażu pracy 850 osób (46,6%), a następnie posiadający staż pracy od 1 do 5 lat pracy 292 osoby (16%) i od 10 do 20 lat pracy 197 osób (10,8%).

Bezrobotni do 25 roku życia

Młodzież jest grupa szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego zarejestrowanych było 1.153 osoby bezrobotne poniżej 25 roku życia (21,6% ogółu bezrobotnych). W województwie mazowieckim w badanym okresie bezrobotni do 25 roku życia stanowili 19,9% ogółu bezrobotnych. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było 504 kobiety (43,7%). Istotnym czynnikiem determinującym start zawodowy jest poziom wykształcenia. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia najczęściej było osób legitymujących się wykształceniem: średnim 704 osoby (61%). 228 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (19,8%), 163 osoby

posiadały wykształcenie zawodowe (14,1%), a 58 osób posiadało wykształcenie wyższe (5%).

Trudności z podjęciem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby bez doświadczenia zawodowego, które jeszcze nie pracowały. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia 962 osoby (83,4%) nie posiadało stażu pracy. Niski poziom wykształcenia oraz brak doświadczenia zawodowego w znacznej mierze wpływa na wydłużanie się okresu pozostawania bez pracy. Wśród tej kategorii najwięcej bezrobotnych pozostawało bez pracy od 3-6 miesięcy 259 osób (22,5%), od 12-24 miesięcy 245 osób (21,2%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia, to osoby, którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek napotykają na problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

W końcu grudnia 2010 roku na terenie powiatu przysuskiego zarejestrowane były 994 osoby powyżej 50 roku życia (18,6% ogółu bezrobotnych). Procentowy udział osób bezrobotnych po 50 roku życia na terenie powiatu przysuskiego był niższy od średniego wskaźnika osób bezrobotnych po 50 roku życia zarejestrowanych w województwie mazowieckim o 4,95 (na Mazowszu 23,5%). Wśród osób po 50 roku życia kobiety stanowiły 35,7% (355 osób).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia posiadali głównie wykształcenie niższe od średniego – 841 osób (84,6% bezrobotnych po 50 roku życia), z tego 490 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (49,3%), a 351 osób wykształcenie zawodowe (35,3%). Wykształcenie wyższe posiadało jedynie 7 osób po 50 roku życia. Ponad połowa zarejestrowanych bezrobotnych po 50 roku życia pozostawała bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy – 601 osób (60,5%), z tego 422 osoby pozostawały bez zatrudnienia dłużej niż 24 miesiące (42,4%), a 179 osób nie pracowało od 12 do 24 miesięcy (18%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia to głównie osoby z długoletnim stażem pracy, a najliczniejszą wśród nich grupę stanowiły osoby, które przepracowały 20-30 lat – 312 osób (31,4%) oraz które przepracowały 10-20 lat – 290 osób (29,2%). 139 osób bezrobotnych po 50 roku życia nie posiadało stażu pracy (14%)

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

Na koniec grudnia 2010 roku w bazie PUP Przysucha zarejestrowane było 441 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (8,3% całej populacji bezrobotnych). Na Mazowszu wskaźnik ten wyniósł 7,2%.

Pośród tej kategorii bezrobotnych najwięcej było kobiet w wieku 25-34 lata – 190 osób (43% tej populacji) oraz w wieku 35-44 lata – 144 osoby (32,6%).

Ze względu na wykształcenie najliczniejszą grupę kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły bezrobotne kobiety z wykształceniem poniżej średniego 288 osób (65,3%) z tego wykształcenie zawodowe posiadało 171 osób (38,8%), a gimnazjalne i poniżej 117 osób 26,5%.

Wśród tej populacji najliczniejszą grupę stanowiły kobiety, które nigdy nie pracowały 234 osoby (53,%) oraz kobiety ze stażem pracy 1-5 lat 82 osoby (18,6%) i ze stażem pracy mniejszym niż 1 rok 59 osób.

Większość kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka pozostaje bez zatrudnienia długotrwale 315 osób (71,4%) z tego powyżej 24 miesięcy bez zatrudnienia pozostawało 241 kobiet (54,6%) a od 12-24 miesięcy bez zatrudnienia 74 kobiety (16,8%).

Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec grudnia 2010 roku zarejestrowanych było 107 osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (2% ogółu populacji). Udział bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko na terenie powiatu nie przekraczał średniej dla województwa mazowieckiego gdzie w badanym okresie wyniósł 5,7%. Powiat przysuski obok powiatu białobrzeskiego w województwie mazowieckim ma najniższy udział bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci. Bezrobotni w tej kategorii to głównie kobiety 89 osób (83,2% ogółu populacji). Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci to przede wszystkim osoby w wieku 35-44 lata 40 osób (37,4%) i w wieku 25-34 lata 38 osób (35,5%).

Pośród tej populacji dominowali bezrobotni posiadający wykształcenie poniżej średniego 73 osoby (68,2%) – z tego posiadający wykształcenie zawodowe 39 osób (36,4%) i wykształcenie gimnazjalne i poniżej 34 osoby (31,8%).

Najliczniejszą grupę bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci stanowili bezrobotni ze stażem pracy od 1-5 lat 34 osoby (31,8%) i nie pracujący nigdy 24 osoby (22,4%). Bezrobotni w tej kategorii w większości pozostawali długotrwale bez zatrudnienia, powyżej 24 miesięcy 32 osoby (29,9%) i od 12 do 24 miesięcy 29 osób (27,1%).

Niepełnosprawni

Bezrobotni niepełnosprawni to osoby, dla których praca nie stanowi jedynie źródła dochodu umożliwiającego zaspokajanie potrzeb, ale także jest jednym z najskuteczniejszych sposobów rehabilitacji społeczno zawodowej.

Na koniec grudnia 2010 roku zarejestrowanych było 96 osób niepełnosprawnych bezrobotnych (1,8% ogółu bezrobotnych). Udział bezrobotnych niepełnosprawnych na terenie powiatu w ogólnej liczbie bezrobotnych i nie przekraczał średniej dla województwa mazowieckiego gdzie w badanym okresie wyniósł 3,7%. Powiat przysuski obok powiatu ostrołęckiego, i warszawskiego zachodniego w województwie mazowieckim ma najniższy udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie osób niepracujących. Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych kobiety stanowiły 53% (51 osób). Bezrobotni niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem poniżej średniego – 73 osoby (76%) z czego wykształcenie zawodowe posiadało 41 osób (42,7%) a wykształcenie gimnazjalne i poniżej 28 osób (29,2%).

Liczną grupę pośród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowili bezrobotni w wieku 45-54 lata 40 osób (41,7%), posiadający staż pracy od 10-20 lat 28 osób (29,2%). 49 osób (51%) niepełnosprawnych bezrobotnych pozostawało bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy. Powyżej 24 miesięcy bez zatrudnienia pozostawało 31 osób 32,3%, a w okresie od 12-24 miesięcy pozostawało 18 osób (18,7%).

78% bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało doświadczenie zawodowe. Najwięcej osób niepełnosprawnych posiadało staż pracy od 10-20 lat 28 osób (29%), 20 osób (20,8%) posiadało staż pracy od 20 do 30 lat, a bez stażu pozostawało 21 osób (21,9%).

Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia

W powiecie przysuskim na koniec grudnia 2010 roku zarejestrowanych było jedynie 15 osób bezrobotnych (0,3% ogółu bezrobotnych), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia. Powiat przysuski charakteryzuje się

najniższym udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia na Mazowszu gdzie w badanym okresie wyniósł 1,3%. Z uwagi na niewielką liczbę zarejestrowanych osób w tej kategorii, nie poddawano jej szczegółowej analizie.

2.10. Bezrobotni według zawodów

Bezrobotni według zawodów w powiecie przysuskim w 2010 r.								
Lp.	kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem	w tym				
				Kobiety	Absolwenci		Powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	"000000"	Bez zawodu	1160	540	152	62	20	10
2	"263102"	Ekonomista	58	48	4	3	13	12
3	"311504"	Technik mechanik*	79	4	5	0	13	1
4	"311922"	Technik technologii drewna*	36	0	0	0	9	0
5	"314207"	Technik rolnik*	95	62	1	1	26	16
6	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	89	66	4	3	7	6
7	"331402"	Technik agrobiznesu*	51	13	6	2	5	1
8	"331403"	Technik ekonomista*	59	50	0	0	24	22
9	"334306"	Technik administracji*	49	41	1	1	11	9
10	"411004"	Technik prac biurowych*	79	71	0	0	34	29
11	"512001"	Kucharz*	52	48	0	0	20	18
12	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	59	26	5	1	3	3
13	"515303"	Robotnik gospodarczy	78	21	0	0	37	9
14	"522301"	Sprzedawca*	281	249	1	1	138	126
15	"711202"	Murarz*	131	0	0	0	66	0
16	"722204"	Ślusarz*	73	5	0	0	38	3
17	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	34	0	1	0	8	0
18	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	88	5	1	0	19	1
19	"751201"	Cukiernik*	35	16	0	0	10	4
20	"751204"	Piekarz*	65	2	0	0	27	0
21	"752205"	Stolarz*	37	1	1	0	11	0
22	"752208"	Stolarz meblowy	87	6	0	0	36	1
23	"753105"	Krawiec*	117	115	0	0	63	62
24	"753303"	Szwaczka	139	139	0	0	75	75
25	"753605"	Obuwnik przemysłowy	35	32	0	0	20	20
26	"816029"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	146	113	0	0	80	63
27	"911101"	Pomoc domowa	37	36	0	0	20	20
28	"911207"	Sprzątaczką biurową	37	37	0	0	20	20
29	"931301"	Robotnik budowlany	109	0	0	0	58	0
30	"961302"	Robotnik placowy	326	90	0	0	191	56
		ogółem	5339	2436	219	99	1738	828

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2010r*

Na ogólny stan zarejestrowanych – **5.339** osób bezrobotnych: **1.160** osób tj. **22%** stanowią osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych, w dalszej kolejności zawody zagrożone największym bezrobociem, a występujące w znacznej ilości na

terenie powiatu przysuskiego to: robotnik placowy, sprzedawca, operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego, szwaczka, murarz, krawiec, robotnik budowlany, technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, stolarz meblowy. Wiąże się to z dawną oraz obecną strukturą miejscowego szkolnictwa ponadgimnazjalnego, a także z potrzebami kadrowymi miejscowych upadłych zakładów przemysłowych. Są to zawody generujące bezrobocie w powiecie przysuskim

Według Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2010 rok grupy zawodowe generujące największe bezrobocie w powiecie przysuskim to:

- ROBOTNICZY W PRZETWÓRSTWIE OWOCOWO-WARZYWNYM
- ROBOTNICZY OBRÓBKII METALI
- ROBOTNICZY BUDOWLANI

2.11. Oferty pracy

Oferty pracy wg zawodów w powiecie przysuskim w 2010 r.				
L.p	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2010 roku	z końca 2010 roku
1	2	3	4	5
1	"262101"	Archiwista	31	0
2	"325905"	Opiekunka dziecięca*	7	0
3	"332203"	Przedstawiciel handlowy	5	0
4	"334306"	Technik administracji*	47	0
5	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	10	0
6	"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	9	0
7	"342202"	Instruktor sportu osób niepełnosprawnych	80	0
8	"342305"	Instruktor rekreacji ruchowej	5	0
9	"343901"	Animator kultury*	6	0
10	"411003"	Pracownik kancelaryjny	8	0
11	"411004"	Technik prac biurowych*	35	0
12	"432103"	Magazynier	5	0
13	"512001"	Kucharz*	14	0
14	"522301"	Sprzedawca*	34	0
15	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	11	0
15	"541306"	Portier	82	0
17	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	172	0
18	"621002"	Robotnik leśny	4	0
19	"711101"	Konserwator budynków	73	0
20	"712101"	Dekarz*	5	0
21	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	7	0
22	"751204"	Piekarz*	4	0
23	"753303"	Szwaczka	5	0
24	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	6	0
25	"833101"	Kierowca autobusu	4	0
26	"911202"	Palacz pieców zwykłych	19	0
27	"911206"	Salowa	5	0
28	"911207"	Sprzątaczką biurową	58	0
29	"931301"	Robotnik budowlany	5	0
30	"961302"	Robotnik placowy	20	0
		ogółem	890	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2010r

W 2010 r. w powiecie przysuskim największe ilości ofert pracy to oferty refundowane. Zawody w ofertach odzwierciedlają sytuację na miejscowym rynku pracy, gdzie głównymi pracodawcami są jednostki administracyjne i samorządowe. Oferty są dopasowane dla potrzeb tych instytucji, wynikających ze specyfiki ich działalności i bieżących potrzeb. Firmy prywatne również korzystają z ofert refundowanych. Oferty pracy niesubsydiowanej tych firm charakteryzują się krótkoterminowością i sezonowością.

Struktura ofert pracy wg zawodów w powiecie przysuskim w 2010 r.				
L.p	Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2010 roku	z końca 2010 roku
1	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	1,4607	0
2	"3259"	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,7865	0
3	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	7,4158	0
4	"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	6,4045	0
5	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	11,6855	0
6	"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,236	0
7	"3422"	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	8,9888	0
8	"41"	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	5,618	0
9	"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	4,8315	0
10	"51"	Pracownicy usług osobistych	2,2472	0
11	"5120"	Kucharze	1,573	0
12	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	5,1686	0
13	"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3,9326	0
14	"5245"	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	1,236	0
15	"54"	Pracownicy usług ochrony	9,2135	0
16	"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	9,2135	0
17	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	19,3248	0
18	"6113"	Ogrodnicy	19,3248	0
19	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	10,3371	0
20	"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	8,2022	0
21	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni	1,0113	0
22	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,8989	0
23	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	1,4607	0
24	"81"	Operatorzy maszyn i urzędzeń wydobywczych i przetwórczych	1,6855	0
25	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	1,5731	0
26	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	9,5506	0
27	"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	9,2135	0
28	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,6742	0
29	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	2,6966	0
30	"9613"	Zamiatacze i pokrewni	2,2472	0
ogółem		x	100%	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2010r*

W 2010 r. w powiecie przysuskim najwięcej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodów:

- OGRODNICY
- ROLNICY PRODUKCJI TOWAROWEJ
- ROBOTNICY BUDOWLANI
- SPRZĄTACZKI
- PRACOWNICY OCHRONY MIENIA

Z danych zawartych w Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2010 rok wynika, iż większość trafiających ofert na rynek pracy w powiecie przysuskim to oferty refundowane. Ich struktura dopasowana jest do potrzeb istniejących na lokalnym rynku pracy pracodawców. Miejscowy rynek charakteryzuje się dużą fluktuacją zatrudnienia oraz sezonowością. Absolwenci ponadgimnazjalnych szkół znajdujących się na terenie powiatu w większości nie znajdują zatrudnienia zgodnie z wyuczonym zawodem i albo przekwalifikowują się, albo powiększają grono bezrobotnych. Odczuwalny jest brak większych pracodawców, którzy mogliby wchłonąć znacznie większe zasoby siły roboczej. Mali przedsiębiorcy nie stwarzają znaczniejszej ilości miejsc pracy, gdyż przeważnie stanowią działalności jednoosobowe.

Z analizy wynika, że w strefie zawodów deficytowych znalazły się:

1. Instruktor sportu osób niepełnosprawnych
2. Portier
3. Ogrodnik terenów zieleni
4. Konserwator budynków
5. Animator kultury

Zapotrzebowanie na powyższe zawody jest wynikiem refundowania ofert pracy.

Z analizy wynika, że w strefie zawodów nadwyżkowych znalazły się:

1. Fryzjer
2. Stolarz
3. Piekarz
4. Sprzedawca

Nadwyżka tych zawodów związana jest z upadkiem miejscowego przemysłu w latach dziewięćdziesiątych oraz niedopasowania struktury kształcenia miejscowych szkół ponadgimnazjalnych do potrzeb współczesnego rynku pracy.

III. RYNEK PRACY

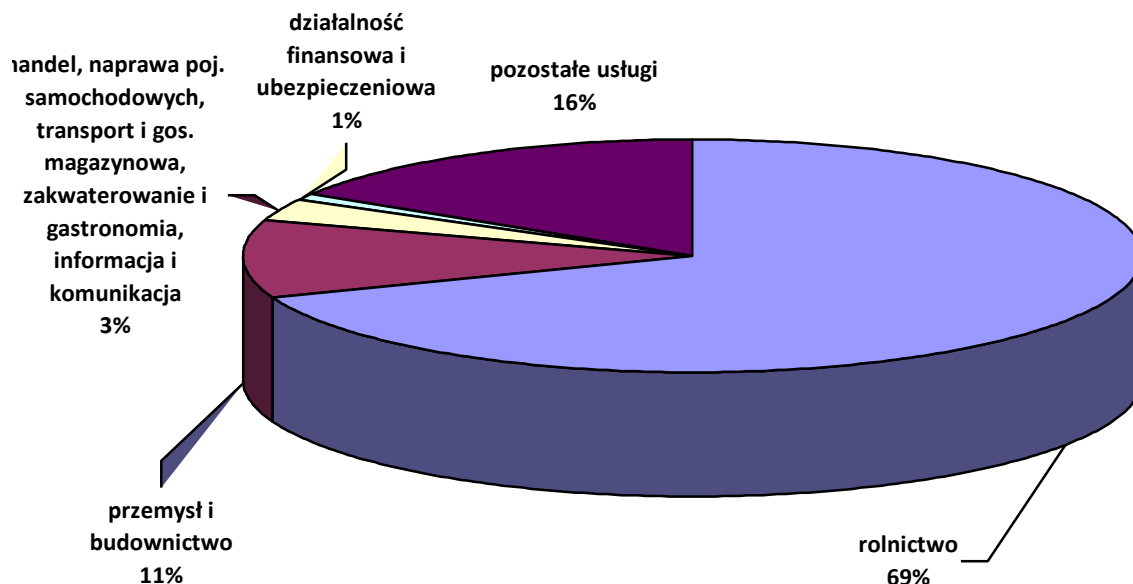
3.1. Struktura zatrudnienia w powiecie przysuskim

W powiecie Przysuskim na koniec 2009 roku zatrudnionych było 13.486 osób w tym 6.490 kobiet. Zatrudnienie wg sektorów ekonomicznych z uwzględnieniem rolnictwa indywidualnego (PKD 2007) prezentuje poniższa tabela.

Struktura zatrudnienia w Powiecie Przysuskim (stan na 31.12.2009)

Wyszczególnienie	rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo	przemysł i budownictwo	handel, naprawa poj. samochodowych, transport i gos. magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	pozostałe usługi
Powiat przysuski	9.323	1.474	399	106	2.184

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS (2006-2010)

W strukturze dominuje grupa pracujących w sektorze rolnictwo, łowiectwo i rybactwo, która stanowi 69% wszystkich zatrudnionych. Ten poziom jest o 38% wyższy od przeciętnej dla województwa mazowieckiego. Drugą, co do wielkości grupę stanowią pracujący w pozostałych usługach typu usługi naukowe i techniczne, usługi administrowania, usługi związane z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni, administracja publiczna, edukacja, opieka

zdrowotna i pomoc społeczna, działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką itp. Zatrudnienie w tej grupie stanowi 16% wszystkich pracujących w powiecie przysuskim i dotyczy w głównej mierze zatrudnienia w sektorze publicznym. Odsetek ten jest o około ½ niższy od przeciętnej dla województwa mazowieckiego. Osoby zatrudnione w pozostałych sektorach ekonomicznych stanowią jedynie 4% zatrudnionych w powiecie, co jest wskaźnikiem bardzo niskim gdyż dla województwa mazowieckiego zatrudnienie w tych sektorach stanowi prawie 44% wszystkich zatrudnionych.

3.2. Podmioty gospodarcze

Na terenie powiatu przysuskiego w 2010 roku zarejestrowanych było ogółem 2664 podmioty gospodarcze.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON z terenu powiatu przysuskiego, według formy własności przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem	2982	3025	3096	2567	2664
Sektor publiczny	145	156	156	154	153
Sektor prywatny	2837	2869	2940	2413	2511

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS (2006-2010)

Na przestrzeni 6 lat można zaobserwować spadek ilości podmiotów gospodarczych w powiecie, głównie w sektorze prywatnym, gdzie w 2010 roku liczba podmiotów spadła w stosunku do 2006 roku o 326. O 8 wzrosła liczba podmiotów w sektorze publicznym.

Do najważniejszych z punktu widzenia zatrudnienia i wielkości produkcji na terenie powiatu należą następujące przedsiębiorstwa:

- "HORTEX HOLDING" S.A. Oddział – Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Skrzyńsku,
- Odlewnia Żeliwa „Przysucha”,
- "Lafarge Dachy" Sp. z o.o. Zakład Produkcji Dachówek w Skrzyńsku - producent najnowocześniejszych pokryć dachowych i wyrobów ceramicznych,
- Zakład Płytek Ceramicznych „PRZYSUCHA” S.A. w Skrzyńsku k. Przysuchy,
- Zakład Maszyn Rolniczych i Odlewnia Żeliwa w Rzuconie,
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Zaskórski i Wspólnicy Sp. z o.o. w Gielniowie.

Wśród podmiotów gospodarczych, analizowanych według rodzaju prowadzonej działalności, na podstawie danych GUS z 2009 roku zdecydowanie dominują firmy zajmujące się:

- handlem i naprawami pojazdów samochodowych,
- budownictwem ,
- działalnością produkcyjną,
- rolnictwem, leśnictwem itp.

**Podmioty gospodarki narodowej powiatu przysuskiego w rejestrze REGON
według wybranych sekcji w 2009 roku**

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo	Przemysł	Budownictwo	Handel, naprawa pojazdów samochodowych	Transport i gospodarka magazynowa	Zakwaterowanie i gastronomia	Informacja i komunikacja	Obsługa rynku nieruchomości	Działalność naukowa i techniczna
Powiat przysuski	2567	157	244	447	885	165	55	17	50	73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego 2009*

Z rozwojem działalności gospodarczej celowe jest zintegrowanie działań przedsiębiorców (lub przyszłych przedsiębiorców) z działaniami władz lokalnych. Prowadzenie wspólnych przedsięwzięć może przynieść duży postęp jakościowy z uwagi na wzajemne zrozumienie potrzeb, oczekiwań i możliwości.

Niestety nie wszystkie podmioty z terenu powiatu przysuskiego współpracują z naszym urzędem. Na koniec 2010 roku w bazie PUP Przysucha aktywnych było 371 jednostek gospodarczych, co stanowi 13,9% wszystkich jednostek gospodarczych w powiecie. Zestawienie pracodawców według rejestrów pośredników pracy przedstawia poniższa tabela.

Gmina	Pracodawcy
Przysucha	171
Borkowice	41
Gielniów	35
Klwów	20
Odrzywół	21
Rusinów	19
Potworów	24
Wieniawa	40
Ogółem	371

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestrów pośredników pracy PUP Przysucha

Czynniki, które mogłyby przyciągnąć inwestorów to:

- dobre połączenia komunikacyjne,
- partnerska postawa władz wobec przedsiębiorców,
- niskie ceny gruntów,
- duży zasób siły roboczej,
- niskie wymagania płacowe pracowników,
- bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa,
- ulgi podatkowe.

Obsługa infrastrukturalna jest także czynnikiem atrakcyjności lokalizacyjnej dla działalności gospodarczej. Nasylenie komunalną infrastrukturą wodno-kanalizacyjną oraz infrastrukturą energetyczną ma większe znaczenie tylko w przypadku lokalizacji małych i średnich przedsiębiorstw. Większe zakłady muszą zwykle stosować własne rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, a w przypadku infrastruktury energetycznej znaczenie ma usytuowanie w okolicach linii magistralnych.

IV. GŁÓWNE PROBLEMY GOSPODARCZE I SPOSOBY ICH ŁAGODZENIA

4.1. Mocne i słabe strony powiatu przysuskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Przysuskiego na lata 2005-2015 wskazuje mocne i słabe strony powiatu przysuskiego w obszarze gospodarczym:

Mocne strony:

- Duże zasoby siły roboczej
- Istniejące Stowarzyszenia wspierające rozwój przedsiębiorczości
- Stały rozwój infrastruktury na wsi
- Możliwość rozwoju hodowli krów i przetwórstwa mlecznego
- Sprzyjające warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego
- Możliwości rozwoju agroturystyki
- Coraz więcej gospodarstw specjalizujących się w uprawie papryki oraz sadownictwie
- Dobrze funkcjonujące otoczenie biznesu
- Możliwość rozwoju przemysłu drzewnego

Słabe strony:

- Niska dochodowość prowadzonej działalności gospodarczej uniemożliwiająca kumulowanie środków na inwestycje
- Niski wskaźnik uprzemysłowienia powiatu, brak strategicznych podmiotów zapewniających miejsca pracy
- Ubogość społeczeństwa
- Przeważają gleby niskich klas cechujących się niską przydatnością do produkcji

- rolniczej
- Niski odsetek użytków rolnych
- Rozdrobnienie gruntów
- Stosunkowo niska rentowność produkcji rolniczej
- Zbyt małe zainteresowanie produkcją metodami ekologicznymi
- Niskie wykształcenie rolników

Strategia wskazuje również główne problemy powiatu przysuskiego. Na pierwszym miejscu znajduje się **wysoki poziom bezrobocia**. Wzrost bezrobocia jest najbardziej niepokojącym zjawiskiem w skali całego kraju. Objawia się ono szczególnie wysokim wskaźnikiem w rejonach oddalonych od dużych ośrodków miejskich. Obszarem szczególnie zagrożonym bezrobociem jest również powiat przysuski. W tej sytuacji, wysiłki wszystkich jednostek samorządu terytorialnego działających w powiecie powinny skupić się na stymulowaniu rozwoju lokalnego sektora gospodarczego poprzez staranne planowanie przestrzenne, wzajemnie skorelowane inwestycyjne publiczne (realizowane przez jst różnych szczebli), dostosowanie programów w szkołach do potrzeb rynku pracy oraz skoordynowaną działalność informacyjną mającą na celu promowanie walorów gospodarczych powiatu, a w szczególności wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw. Na drugim miejscu, **brak własnych środków finansowych mieszkańców i brak zainteresowania inwestorów zewnętrznym rozwijaniem działalności gospodarczej na terenie powiatu**. Brak pracy oraz niskie zarobki w istniejących przedsiębiorstwach powodują ubożenie społeczeństwa powiatu. Skutkiem tego są patologie społeczne, spadek poziomu bezpieczeństwa publicznego, wzrost przestępczości – i w następstwie tych zjawisk – migracje mieszkańców powiatu do innych rejonów Polski. W dalszej konsekwencji spada liczba mieszkańców powiatu, społeczeństwo starzeje się w przyspieszonym tempie i obniża się liczba dobrze wykształconych młodych osób, które mogłyby znaleźć zatrudnienie w lokalnym sektorze gospodarczym.

Badania przeprowadzone w ramach Strategii rozwoju powiatu przysuskiego wskazały, że istotnym wskaźnikiem koniunktury w powiecie jest powstawanie nowych przedsiębiorstw, ponieważ tworzą one miejsca pracy oraz przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i zwiększenia poziomu dochodów mieszkańców.

Przedsiębiorczość jest związana z pewną cechą osobowości ludzkiej, która polega na zaradności, inicjatywie i umiejętności podejmowania działań oraz szybkich decyzji. Przyczynia się to nie tylko do zaspokojenia aspiracji osób podejmujących ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej, ale także w końcowym rezultacie prowadzi do ogólnego rozwoju lokalnego. W społeczności istnieje wielka potrzeba rozbudzenia ducha przedsiębiorczości. Ze szczególną troską należy myśleć o młodym pokoleniu. Przedsiębiorczym człowiek się nie rodzi, przedsiębiorczości można się nauczyć. Dlatego już na etapie młodzieży szkolnej niezbędne są różne szkolenia stymulujące rozpoczęcie działalności gospodarczej przez młodzież.

Działania propagujące i ułatwiające rozwijanie przedsiębiorczości powodują powstawanie nowych podmiotów gospodarczych opartych na własnych zasobach, lecz powinny być ukierunkowane także na pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych i możliwej współpracy z zagranicznymi kontrahentami.

Zachętą dla tego typu projektów winna być pro – przedsiębiorcza polityka władz powiatu umożliwiająca zatrudnianie osób bezrobotnych z terenu powiatu.

Władze powiatu chętnie wspierają wszelkie działania propagujące wzrost świadomości społecznej na temat przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W tym różne projekty zarówno szkoleniowe, służące rozwojowi przedsiębiorczości na terenie powiatu przysuskiego.

Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy starosta ze środków Funduszu Pracy może:

- przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyżej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;
- zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Z roku na rok obserwuje się co raz większe zainteresowanie wśród osób bezrobotnych jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze. Sytuacja taka warunkowana jest brakiem ofert pracy. Wiele osób bezrobotnych przestaje ograniczać się do biernego oczekiwania na propozycję zatrudnienia, a próbuje stworzyć sobie własne miejsce pracy poprzez uruchomienie działalności gospodarczej. Podobnie sytuacja przedstawia się z pracodawcami z terenu powiatu przysuskiego zainteresowanymi otrzymaniem środków na doposażenie tworzonych miejsc pracy. Pracodawcy z terenu powiatu przysuskiego z uwagi na niską dochodowość prowadzonej działalności i brak środków na inwestycje, co raz chętniej tworzą miejsca pracy dotowane przez PUP.

Środki wydatkowane na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy oraz na jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2006-2010 przedstawia poniższa tabela

Forma wsparcia	2006		2007		2008		2009		2010	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	36	417300	83	1041144	88	1190058	129	2318200	151	2700000
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	18	198500	31	390280	20	288000	48	864000	74	1314000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Sprawozdania MPIPS 01 2006-2010*

Analizując dane zawarte w tabeli liczba osób korzystających z jednorazowych środków od 2006 roku do 2010 roku wzrosła ponad 4 krotnie, a liczba stanowisk na które udzielono refundacji wzrosła 4 krotnie i wciąż obserwowany jest wzrost zainteresowania tymi formami wsparcia.

Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Wsparcie realizowane w ramach tych dwóch form aktywizacji może być dużą szansą rozwoju tak małego powiatu jakim jest powiat przysuski.

Największą barierą na jaką napotykają bezrobotni chcący stworzyć dla siebie miejsce zatrudnienia jest brak zgromadzonych środków finansowych, dzięki uzyskanym jednorazowo środkom z urzędu pracy będą mogli dokonać niezbędnych zakupów i płatności związanych z uruchomieniem firmy.

4.2. Grupy bezrobotnych wymagające wsparcia. Bariery utrudniające podjęcie im zatrudnienia oraz wskazania do rozwiązania problemów zawodowych w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Z przeprowadzonej analizy sytuacji osób bezrobotnych wynika, że na terenie powiatu przysuskiego szczególne problemy ze znalezieniem i utrzymaniem zatrudnienia mają:

1. bezrobotni długotrwale,
2. bezrobotni zamieszkujący na obszarach wiejskich,
3. bezrobotne kobiety,
4. bezrobotni po 45 roku życia,
5. bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 roku życia.

Osoby długotrwale bezrobotne na terenie powiatu przysuskiego stanowią 64% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to najwyższy wskaźnik tej populacji na Mazowszu. Na terenie powiatu przekracza średni wskaźnik dla województwa o 15%. Są to głównie bezrobotni nie posiadający wykształcenia średniego, w wieku 25-34 lata i 45-54 lata, nie posiadający stażu pracy. Osoby długotrwale bezrobotne cechuje zniechęcenie oraz pasywna postawa wobec poszukiwania pracy. Pozostawanie nieaktywnym zawodowo przez dłuższy czas powoduje dezaktualizację ich wiedzy i kwalifikacji, a jednocześnie pojawia się lęk przed niesprawdzeniem się w roli pracownika, który ma wpływ na zaniżenie samooceny a co za tym idzie pasywne ustosunkowanie się do pracy i życia zawodowego. Ponadto wpływ na izolację zawodową i społeczną tej grupy mają psychologiczne skutki długotrwałego bezrobocia, a więc wycofanie się, niskie poczucie własnej wartości, brak poczucia bezpieczeństwa, bierność i bezradność. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- niski poziom wykształcenia,
- zdezaktualizowane kwalifikacje,
- niskie poczucie własnej wartości,
- brak doświadczenia zawodowego,
- brak ofert pracy,
- brak środków na aktywne poszukiwanie pracy.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób długotrwale bezrobotnych zasadnym staje się obejmowanie je wsparciem

usługami i instrumentami rynku pracy takimi jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staż, prace interwencyjne i roboty publiczne, zwrot kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego pomogą bezrobotnym długotrwale nabyć umiejętności poszukiwania pracy, przedstawią nowe możliwości poszukiwania pracy, pomogą nawiązać kontakty z pracodawcami zgłaszającymi oferty pracy. Szkolenia pomogą uzyskać nową wiedzę i kwalifikacje zawodowe poszukiwane na rynku pracy co z kolei zwiększy ich szanse na zatrudnienie na rynku pracy. Staż pozwoli na zdobycie doświadczenia zawodowego i sprawdzenie się w roli pracownika. Pracodawca dzięki stażowi dostrzeże w bezrobotnym pozytywne cechy dobrego pracownika i będzie starał się utrzymać stanowisko i sprawdzonego pracownika dłużej niż czas trwania stażu. Zwrot kosztów dojazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy czy stażu zwiększy wśród bezrobotnych długotrwale chęć do aktywnego poszukiwania pracy i większej mobilności. Bezrobotnym ułatwi to podejmowanie stażu czy zatrudnienia poza miejscem własnego zamieszkania. Współfinansowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych czy doposażenia stanowiska pracy również pozwoli zdobyć doświadczenie zawodowe, ale przede wszystkim przerwie okres długotrwałego bezrobocia i pozwoli osobom bezrobotnym uwierzyć we własne możliwości, podniesienie poczucia własnej godności. Dzięki zatrudnieniu bezrobotni długotrwale będą otrzymywać wynagrodzenie, które pozwoli zapewnić im i ich rodzinom utrzymanie. Jednorazowe środki dadzą możliwość samo zatrudnienia. Uzyskane środki pozwolą zrealizować pomysł na samodzielne zarabkowanie, a jednocześnie pozwolą na samorealizację i zwiększą motywację do działalności w obszarze gospodarczym. Nowopowstałe podmioty gospodarcze będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Osoby bezrobotne zamieszkujące na terenach wiejskich terenu powiatu przysuskiego stanowią najliczniejszą grupę osób bezrobotnych 88,3% ogółu bezrobotnych i przekraczała średnią na Mazowszu o 15%. Osoby bezrobotne z terenów wiejskich to głównie osoby bez wykształcenia średniego, młode w wieku 25-34 lata i 18-24 lata nie posiadające stażu pracy. Mające utrudniony dostęp do ofert pracy i pracodawców z uwagi na miejsce zamieszkania. Osoby takie zazwyczaj utrzymują się z niezarobkowych źródeł dochodu przyznanych innym członkom gospodarstwa domowego – przede wszystkim z transferów społecznych z tytułu ubezpieczenia rolników np. renty i emerytury. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak ofert pracy w miejscu zamieszkania,
- brak środków na dojazdy,
- niskie wykształcenie i kwalifikacje,
- deficyt wiedzy na temat poszukiwania pracy,
- brak wiary we własne możliwości.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich zasadnym staje się obejmowanie je wsparciem usługami i instrumentami rynku pracy takimi jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staż, prace interwencyjne i roboty publiczne, zwrot kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego pomogą bezrobotnym z terenów

wiejskich nabyć umiejętności poszukiwania pracy, przedstawią nowe możliwości poszukiwania pracy, pomogą nawiązać kontakty z pracodawcami zgłaszającymi oferty pracy. Szkolenia pomogą uzyskać wiedzę i kwalifikacje zawodowe poszukiwane na rynku pracy co z kolei zwiększy ich szanse na zatrudnienie na rynku pracy. Staż pozwoli na zdobycie doświadczenia zawodowego i sprawdzenie się w roli pracownika. Pracodawca dzięki stażowi dostrzeże w bezrobotnym pozytywne cechy dobrego pracownika i będzie starał się utrzymać stanowisko i sprawdzonego pracownika dłużej niż czas trwania stażu. Zwrot kosztów dojazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy czy stażu zwiększy wśród bezrobotnych z terenów wiejskich, często zamieszkujących na terenach znacznie oddalonych od większych aglomeracji, chęć do aktywnego poszukiwania pracy i większej mobilności. Bezrobotnym ułatwi to podejmowanie stażu czy zatrudnienia poza miejscem własnego zamieszkania. Współfinansowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych czy doposażenia stanowiska pracy również pozwoli zdobyć doświadczenie zawodowe, ale przede wszystkim pozwoli osobom bezrobotnym uwierzyć we własne możliwości, podniesienie poczucia własnej godności. Dzięki zatrudnieniu bezrobotni będą otrzymywać wynagrodzenie, które pozwoli zapewnić im i ich rodzinom utrzymanie. Jednorazowe środki dadzą możliwość samozatrudnienia. Uzyskane środki pozwolą zrealizować pomysł na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwolą na samorealizację i zwiększą motywację do działalności w obszarze gospodarczym. Nowopowstałe podmioty gospodarcze będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu przysuskiego kobiety stanowiły 45,6% 2.436 osób i był o 3% niższy od średniego udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych na Mazowszu. Jednakże na terenie powiatu przysuskiego sytuacja bezrobotnych kobiet jest bardzo trudna. Ponad połowa zarejestrowanych kobiet nie ukończyła 45 roku życia, prawie połowa zarejestrowanych kobiet nigdy nie pracowała, albo ma znikomy staż pracy i ponad połowa jest zagrożona długotrwałym bezrobociem, a w konsekwencji wykluczeniem społecznym, wiele z nich nie posiada kwalifikacji zawodowych, a nawet jeśli takowe posiada to ulegają one dezaktualizacji w wyniku długotrwałego pozostawania bez zatrudnienia. Bezrobotne kobiety z terenu powiatu przysuskiego wykazują się niską aktywnością zawodową i mobilnością, co często warunkowane jest funkcjami społecznymi, jakie kobiety pełnią w życiu społecznym, czyli wychowywanie i opieka nad dziećmi. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak ofert pracy,
- niskie wykształcenie,
- brak kwalifikacji,
- negatywna postawa pracodawców wobec zatrudniania kobiet,
- stan rodziny i sytuacja rodzinna,
- małe dzieci brak nad nimi opieki,

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród bezrobotnych kobiet celowym staje się obejmowanie ich usługami i instrumentami rynku pracy takimi jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staż, prace interwencyjne i roboty publiczne, zwrot kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a także pomoc w zapewnieniu opieki nad dziećmi poprzez refundację kosztów opieki. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego pomogą bezrobotnym Kobietom nabyć umiejętności poszukiwania pracy, przedstawią nowe możliwości poszukiwania pracy, pomogą nawiązać kontakty z pracodawcami

zgłaszającymi oferty pracy. Szkolenia pomogą uzyskać wiedzę i kwalifikacje zawodowe poszukiwane na rynku pracy co z kolei zwiększy ich szanse na zatrudnienie na rynku pracy. Staż pozwoli na zdobycie doświadczenia zawodowego i sprawdzenie się w roli pracownika, pozwoli udowodnić pracodawcy, że kobieta jest równie dobrym pracownikiem jak mężczyzna. Pracodawca dzięki stażowi zmieni swoją negatywną postawę w stosunku do zatrudniania kobiet i będzie starał się utrzymać stanowisko i sprawdzonego pracownika dłużej niż czas trwania stażu. Zwrot kosztów dojazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy czy stażu zwiększy wśród bezrobotnych kobiet w szczególności z terenów wiejskich, często zamieszkujących na terenach znacznie oddalonych od większych aglomeracji, chęć do aktywnego poszukiwania pracy i większej mobilności. Bezrobotnym kobietom ułatwi to podejmowanie stażu czy zatrudnienia poza miejscem własnego zamieszkania. A refundacja kosztów opieki nad dzieckiem pozwoli pokryć koszty opiekunki i zniwelować obawy o pozostawieniu dziecka pod niedostateczną opieką. Współfinansowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych czy doposażenia stanowiska pracy również pozwoli zdobyć doświadczenie zawodowe, ale przede wszystkim pozwoli bezrobotnym kobietom uwierzyć we własne możliwości, podniesienie poczucia własnej wartości. Dzięki zatrudnieniu będą otrzymywać wynagrodzenie, które pozwoli zapewnić im i ich rodzinom utrzymanie. Jednorazowe środki dadzą możliwość samozatrudnienia. Uzyskane środki pozwolą zrealizować pomysł na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwolą na samorealizację i zwiększą motywację do działalności w obszarze gospodarczym. Własna działalność pozwoli pogodzić pełnienie funkcji rodzinnych i zawodowych z uwagi na elastyczny czas pracy i większą dyspozycyjność. Nowopowstałe podmioty gospodarcze będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Bezrobotni po 45 roku życia na terenie powiatu przysuskiego stanowią 29% ogółu bezrobotnych (1.556 osób). Wśród tej grupy bezrobotnych najlicniejszą grupę stanowią osoby, które ukończyły 50 lat (994 osoby). Bezrobotni powyżej 50 roku życia, to osoby którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek napotykają na problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Bezrobotni w tej grupie wiekowej nie w większości nie posiadała wykształcenia średniego, posiada długi staż pracy, ale w większości pozostaje bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. Główne bariery jakie utrudniają im dostęp do zatrudnienia to:

- brak wykształcenia,
- problemy zdrowotne,
- dyskryminacja ze względu na wiek,
- brak wiary we własne możliwości,
- niskie poczucie własnej wartości,
- brak znajomości nowych technologii,
- niechęć do doksztalcania.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych po 45 roku życia zasadnym staje się obejmowanie ich wsparciem usługami i instrumentami rynku pracy takimi jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staż, prace interwencyjne i roboty publiczne, zwrot kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego pomogą bezrobotnym po 45 roku życia nabyć umiejętności poszukiwania pracy, przedstawią nowe możliwości poszukiwania pracy, pomogą nawiązać kontakty z pracodawcami zgłaszającymi oferty pracy. Szkolenia pomogą

uzyskać wiedzę i kwalifikacje zawodowe poszukiwane na rynku pracy co z kolei zwiększy ich szanse na zatrudnienie na rynku pracy. Staż pozwoli na zdobycie doświadczenia zawodowego i sprawdzenie się w roli pracownika. Pracodawca dzięki stażowi dostrzeże w starszym bezrobotnym pozytywne cechy dobrego pracownika i będzie starał się utrzymać stanowisko i sprawdzonego pracownika dłużej niż czas trwania stażu. Zwrot kosztów dojazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy czy stażu zwiększy wśród bezrobotnych, chęć do aktywnego poszukiwania pracy i większej mobilności. Bezrobotnym ułatwi to podejmowanie stażu czy zatrudnienia poza miejscem własnego zamieszkania. Współfinansowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych czy doposażenia stanowiska pracy również pozwoli zdobyć doświadczenie zawodowe, ale przede wszystkim pozwoli osobom bezrobotnym uwierzyć we własne możliwości, podniesienie poczucia własnej wartości. Dzięki zatrudnieniu bezrobotni będą otrzymywać wynagrodzenie, które pozwoli zapewnić im i ich rodzinom utrzymanie oraz pozwoli zaoszczędzić środki niezbędne na leczenie i usuwanie problemów zdrowotnych. Jednorazowe środki dadzą możliwość samozatrudnienia. Uzyskane środki pozwolą zrealizować pomysł na samodzielne zarobkowanie głównie w sferze świadczenia usług. Wykorzystując w tym celu posiadane doświadczenie zawodowe oraz umiejętności i uprawnienia zawodowe. Nowopowstałe podmioty gospodarcze będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Bezrobotni do 25 roku życia na terenie powiatu przysuskiego stanowią 21,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (1.153). W województwie mazowieckim wskaźnik ten wynosił 19,9%. Na terenie powiatu udział bezrobotnych do 25 roku życia przekracza wskaźnik dla województwa o 1,7%. Są to głównie bezrobotni nie posiadający doświadczenia zawodowego, ze średnim wykształceniem, pozostający bez zatrudnienia w okresie od 3-6 miesięcy i od 12-24 miesięcy. Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. A dobry start zawodowy warunkuje często przebieg dalszego zatrudnienia. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych. Główne bariery jakie utrudniają osobom młodym dostęp do zatrudnienia to:

- brak doświadczenia zawodowego,
- brak kwalifikacji zawodowych,
- brak wiedzy na temat sposobów poszukiwania pracy,
- niskie wykształcenie,
- brak ofert pracy,
- zniechęcenie i pasywna postawa do poszukiwania pracy.

W celu złagodzenia barier i zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia wśród młodych osób bezrobotnych zasadnym staje się obejmowanie je wsparciem usługami i instrumentami rynku pracy takimi jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, staż, prace interwencyjne, zwrot kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy lub jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego pomogą bezrobotnym do 25 roku życia nabyć umiejętności poszukiwania pracy, przedstawią nowe możliwości poszukiwania pracy, pomogą nawiązać kontakty z pracodawcami zgłaszającymi oferty pracy. Szkolenia pomogą uzyskać nową wiedzę i kwalifikacje zawodowe poszukiwane na rynku pracy co z kolei zwiększy ich szanse na zatrudnienie na rynku pracy. Staż pozwoli na zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego i sprawdzenie się w roli pracownika. Pracodawca dzięki stażowi

dostrzeże w bezrobotnym pozytywne cechy dobrego pracownika i będzie starał się utrzymać stanowisko i sprawdzonego pracownika dłużej niż czas trwania stażu. Zwrot kosztów dojazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy czy stażu zwiększy wśród młodych uczestników rynku pracy chęć do aktywnego poszukiwania pracy i większej mobilności. Bezrobotnym ułatwi to podejmowanie stażu czy zatrudnienia poza miejscem własnego zamieszkania. Współfinansowanie zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych czy doposażenia stanowiska pracy również pozwoli zdobyć doświadczenie zawodowe, ale przede wszystkim pozwoli osobom bezrobotnym uwierzyć we własne możliwości. Nastąpi u nich wzrost samooceny i motywacji. Nabędą umiejętności praktyczne i umiejętności komunikacyjne. Dzięki zatrudnieniu bezrobotni do 24 roku życia będą otrzymywać wynagrodzenie, które zapewni im utrzymanie oraz środki na dalsze kształcanie. Jednorazowe środki dadzą możliwość samozatrudnienia. Uzyskane środki pozwolą zrealizować pomysł na samodzielne zarobkowanie, a jednocześnie pozwolą na samorealizację i zwiększą motywację do działalności w obszarze gospodarczym. Nowopowstałe podmioty gospodarcze będą miały pozytywny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w regionie.

Spis treści

	Strona
I. CHARAKTERYSTYKA POWIATU PRZYSUSKIEGO	2
1.1. Położenie	2
1.2. Ludność i sytuacja demograficzna	4
II. BEZROBOCIE W POWIECIE PRZYSUSKIM W LATACH 2006-2010	6
2.1. Stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych	6
2.2. Napływ i odpływ bezrobotnych	7
2.3. Wyłączeni z ewidencji bezrobotnych	9
2.4. Wybrane kategorie bezrobotnych w latach 2006-2010	13
2.5. Bezrobotni według wieku	15
2.6. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	16
2.7. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	17
2.8. Bezrobotni według posiadanego stażu pracy	18
2.9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2010 roku	19
2.10. Bezrobotni według zawodów	24
2.11. Oferty pracy	25
III. RYNEK PRACY	28
3.1. Struktura zatrudnienia w powiecie przysuskim	28
3.2. Podmioty gospodarcze	29
IV. GŁÓWNE PROBLEMY GOSPODARCZE I SPOSOBY ICH ŁAGODZENIA	31
4.1. Mocne i słabe strony powiatu przysuskiego	31
4.2. Grupy bezrobotnych wymagające wsparcia. Bariery utrudniające podjęcie im zatrudnienia oraz wskazania do rozwiązania problemów zawodowych w ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	34